

INFORMATIEBUNDEL 64-JARIGENDAG

5 OKTOBER 2010

KVMMO

Koninklijke Vereniging van Marineofficieren

Koninklijke Vereniging
van Marineofficieren

Wassenaarseweg 2
2596 CH Den Haag

T 070 38 39 504
F 070 38 35 911

E info@kvmo.nl
W www.kvmo.nl

Aangesloten bij de Federatie van Nederlandse officieren en middelbaar en hoger burgerpersoneel bij Defensie (FVNO/MHB)

INHOUD

	Pag
VOORWOORD	4
Hoofdstuk 1: Inleiding regelingen	
§ 1. Algemeen	5
§ 2. De Aow-uitkering	5
§ 3. De Anw-uitkering	5
§ 4. De Wet beperking export uitkeringen	5
§ 5. Het ouderdomspensioen	5
§ 6. Het partnerpensioen	6
§ 7. Het invaliditeitspensioen	7
Hoofdstuk 2: De oudedagsvoorziening	
§ 1. Inleiding	8
§ 2. Het aanvragen van AOW en pensioen	8
§ 3. Het maken van bezwaar tegen uw AOW-beschikking en ABP-pensioenbericht	9
§ 4. De Aow-uitkering en partnertoeslag door ABP	9
§ 5. Het ouderdomspensioen	10
§ 5.1. Berekening ouderdomspensioen	10
§ 5.2. Pensioengeldige tropentijd	12
§ 5.3. Pensioenindexatie	12
§ 5.4. Omzetting partnerpensioen in ouderdomspensioen na 65	13
§ 5.5. Omzetting ouderdomspensioen in partnerpensioen na 65	13
§ 5.6. Pensioen bij scheiding	14
Hoofdstuk 3: De nabestaandenvoorziening	
§ 1. Inleiding	17
§ 2. De ANW-uitkering	17
§ 3. Het ABP-partnerpensioen	18
Hoofdstuk 4: Ziektekosten	
§ 1. Inleiding	21
§ 2. De Zorgverzekeringswet	21
§ 3. Stichting Zorgzaam	21
§ 3.1. Oprichting	21
§ 3.2. Voor wie is Zorgzaam?	21
§ 3.3. Aanvullende verzekeringen	22
§ 3.4. Buitenlandpolis	22
§ 4. ZVW-premies	22
§ 4.1. Inkomensafhankelijke premie	22
§ 4.2. Teveel betaalde inkomensafhankelijke premie	23
§ 4.3. Nominale premie	23
§ 4.4. Premie aanvullende verzekeringen	23
§ 5. Zorgtoeslag	24
§ 6. Inkomensreparatie (wachtgeld)-UKW-er	24
§ 7. De (wachtgeld)-UKW-er in het buitenland	24
§ 8. Gepensioneerden in het buitenland	25
§ 9. De Antillenregeling	26
§ 10. ZVD-regeling in afbouw	27
§ 11. Tegemoetkoming ziektekosten kabinet gepensioneerden 65-plus	27

Hoofdstuk 5: Wat te doen bij overlijden

§ 1.	Inleiding	29
§ 2.	De handleiding nabestaanden	29
§ 3.	Te nemen acties	29
	§ 3.1. Het aanvullend nabestaandenpensioen	29
	§ 3.2. De Aow / Anw-uitkering	29
	§ 3.3. De overlijdensuitkering	30
	§ 3.4. Ziektekosten	30
	§ 3.5. Het lidmaatschap van de KVMO	30

Hoofdstuk 6: Veteranen

§ 1.	Ontstaan van veteranenbeleid	31
§ 2.	Wie is veteraan?	31
§ 3.	Het Veteranen Registratie Systeem	31
§ 4.	Stichting Veteraneninstituut	32
	§ 4.1. Centaal Aanmeld punt (CAP)	32
	§ 4.2. Maatschappelijke erkenning	32
§ 5.	Stichting Veteranen Platform	32
§ 6.	BNMO en Stichting De Basis	33
§ 7.	Immateriële voorzieningen voor veteranen met een dienstverbandsaandoening	33
§ 8.	Materiële voorzieningen voor veteranen met een dienstverbandsaandoening	33
	§ 8.1. Militair Invaliditeits Pensioen (MIP)	33
	§ 8.2. Bijzonder Militair Nabestaanden Pensioen	34
	§ 8.3. Voorzieningenregeling voor militaire oorlogs- en dienstsachtoffers	35
	§ 8.4. Regeling reis en verblijfkosten gewezen defensiepersoneel	35
§ 9	Reüniefaciliteiten	35
§ 10.	Veteranendag	35
§ 11.	Veteranenwet	36
§ 12.	Speciale aandacht voor de militaire dienstsachtoffers	36

Bijlages

Bijlage 1	Adressen en telefoonnummers	37
Bijlage 2	Woonlandfactoren Zorgverzekeringswet	40
Bijlage 3	Colofon	41

VOORWOORD

Gaarne bied ik u hierbij de uitgave aan van de Informatiebundel 64-jarigendag KVMO. In het komende jaar gaan voor u vele zaken veranderen waarbij deze bundel ondersteuning kan bieden. U blijft voor mij als lid levenslang in beeld, dat is wat de KVMO zo bijzonder maakt. Tenslotte bent u, net als ik, marineofficier in hart en nieren. Daarnaast is de bundel ook beschikbaar voor leden van de FVNO\MHB. De KVMO geeft op deze wijze verder invulling aan de federatie.

In de bundel komen de belangrijkste inkomensgevolgen van pensionering aan de orde en vindt u informatie over:

- ouderdoms- en nabestaandenvoorzieningen;
- ziektekostenvoorzieningen;
- wat te doen bij overlijden.

In Bijlage 1 van deze informatiebundel is een adressenlijst opgenomen van de instanties die direct betrokken zijn bij de financiële aspecten van het 65 jaar worden.

Sinds de eerste uitgave in 1997 zijn, veelal op verzoek van lezers, pensioengerelateerde onderwerpen toegevoegd of verder uitgediept. De laatste jaren zijn het vnl. deze pensioenzaken die sterk in ontwikkeling zijn. Door langer leven, vergrijzing en door slechte financieel-economische omstandigheden verkeren veel pensioenfondsen in zwaar weer. Uw positie als gepensioneerde wordt daarbij ook geraakt. Ik verwacht dat meer onderwerpen in de toekomst voor u van belang kunnen zijn. Ik denk daarbij aan ontwikkelingen in de zorg of de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Laat mij uw suggesties weten.

Als u een internetaansluiting heeft, bezoekt u dan af en toe "www.kvmo.nl" waar de KVMO informatie geeft over marineonderwerpen en verenigingszaken. Als er nieuwe informatie is die van belang is voor de gepensioneerde KVMO-leden, kunt u dat daar vaak het eerste vinden. Uiteraard verspreidt de KVMO deze informatie ook via nieuwsbrieven, het Marineblad en het ProDef-bulletin. Ook van de FVNO/MHB-leden hoor ik graag op- of aanmerkingen.

Met deze Informatiebundel hoop ik u een nuttige service te bieden. U kunt met de aangeboden info volgens mij een aardig eind op weg komen. Vergeet u echter niet dat uw KVMO een vereniging wil zijn waarop u en uw partner kunnen terugvallen. Dus schroomt u niet om mij te bellen of per e-mail contact op te nemen via info@kvmo.nl. Dat mag voor uw persoonlijke vragen op dit gebied zijn, maar ook namens of voor een collega-verenigingslid dat u op deze wijze wilt helpen.

Het is mijn inschatting dat de noodzaak tot contact met al onze leden zal toenemen. De snel veranderende maatschappij, individualisering en globalisering zijn slechts enkele van de achterliggende oorzaken. Ik heb de werkgroep Post Actieven gevraagd mij te voorzien van aanbevelingen om de informele structuur onder de postactieve leden te versterken. Het doel daarvan is de KVMO zo te versterken dat geen enkel lid ooit klem komt te zitten in de regels en de bureaucratie van Nederland of Europa. Dat zal nog een hele klus worden, maar uw kennis, inzicht en ervaring kan de KVMO daarbij goed gebruiken.

KLZA R.C. Hunnago
voorzitter KVMO

HOOFDSTUK 1: INLEIDING REGULERINGEN

§ 1. Algemeen

Sinds het algemeen ouderdomspensioen (Aow-uitkering) en de algemene nabestaandenuitkering (Anw-uitkering) als basispensioenvoorzieningen voor alle Nederlandse ingezetenen zijn ingevoerd vormen het (militair) ouderdomspensioen en het daarvan afgeleide partnerpensioen een aanvulling op die basisvoorzieningen. Men noemt deze laatste pensioenen daarom ook wel aanvullende pensioenen. Beide pensioenen zijn sinds 1 juni 2001 ondergebracht bij de Stichting Algemeen burgerlijk pensioenfonds (ABP) en zijn geregeld in het pensioenreglement van die stichting (ABP-pensioenreglement).

§ 2. De Aow-uitkering

2.1. De Aow-uitkering is een volksverzekering, die is geregeld in de sinds 1957 van kracht zijnde Algemene ouderdomswet (Aow-wet). Het karakter van een volksverzekering is dat in beginsel alle Nederlandse ingezetenen -verplicht- onder de werking van die verzekering vallen. Ook actieve militairen (en hun eventuele gezinsleden) die gedurende een bepaalde periode als militair buiten Nederland waren geplaatst, worden gedurende die periode als ingezetenen aangemerkt.

2.2. De verzekering loopt van het 15e tot het 65e levensjaar, waarbij voor elk verzekerd jaar 2% Aow-uitkering wordt opgebouwd. Hierdoor ontstaat op het 65e levensjaar recht op een volledige 100% Aow-uitkering. Omdat de Aow-wet eerst op

1 januari 1957 in werking trad, kunnen degenen die voor die datum 15 jaar of ouder waren geen volledige verzekerde pensioentijd van 50 jaren opbouwen. De ontbrekende tijd wordt voor hen echter bij het vaststellen van de Aow-uitkering als verzekerde tijd meegeteld indien zij:

- de Nederlandse nationaliteit bezitten;
- in Nederland woonachtig zijn, en
- na hun 59e levensjaar -al dan niet onafgebroken- gedurende zes jaren in Nederland, de Nederlandse Antillen of Aruba hebben gewoond.

In de AOW-opbouw van een verzekerde kunnen hiaten voorkomen indien deze tussen het 15e en het 65e levensjaar buiten Nederland verblijf heeft gehouden, zonder dat in die periode een AOW-uitkering werd opgebouwd. Bijvoorbeeld omdat men tijdens de Ukw-periode of een gedeelte daarvan buiten Nederland woonachtig was. In dat geval wordt de Aow-uitkering voor elk onverzekerd jaar of een gedeelte daarvan (afgerond naar beneden tot volle jaren) met 2% van dat pensioen verminderd. Deze vermindering wordt niet toegepast indien de verzekering tijdens die periode (maximaal 10 jaar) vrijwillig werd voortgezet. De korting wordt ook niet toegepast als u minder dan 365 dagen in het buitenland bent verbleven.

Evenmin wordt deze vermindering toegepast voor een actieve militair (en eventueel zijn partner en kinderen) over tijdvakken dat deze als gevolg van een buitenlandse plaatsing als militair buiten Nederland woonachtig was.

§ 3. De Anw-uitkering

Ook de Anw-uitkering is een volksverzekering, die is geregeld in de sinds 1 juli 1996 van kracht zijnde Algemene nabestaandenwet (Anw-wet), die in de plaats kwam van de uit 1959 stammende Algemene Weduwen- en Wezenwet. De wet heeft een beperkt doel. Namelijk de nabestaande van een overleden ingezetene van wie niet verwacht kan worden dat deze in het eigen onderhoud kan voorzien, tot uiterlijk het 65e levensjaar een uitkering te verstrekken. De uitkering is inkomensafhankelijk, zodat een eigen inkomen van

de nabestaande op de uitkering in mindering wordt gebracht. Om echter de arbeidsparticipatie niet te ontmoedigen wordt een eigen inkomen uit arbeid (bijv: loon) -gedeeltelijk- buiten de vermindering gelaten.

§ 4. De Wet beperking export uitkeringen

Ingevolge de Wet beperking export uitkeringen (Wet BEU) heeft u alleen recht op een sociale uitkering indien u in Nederland of in een van de landen van de Europese Unie (EU) of de Europese Economische Ruimte (EER) woonachtig bent of in een land waarmee de Nederlandse regering een verdrag heeft gesloten met afspraken over de controle op het recht van uitkeringen. U woont niet meer in Nederland indien u naar het buitenland emigreert of langer dan drie maanden buiten Nederland verblijft.

De wet heeft betrekking op uitkeringen op grond van:

- de AOW;
- de ANW;
- de AKW;
- de WAO/WAZ/WIA;
- de Ziektewet, en
- de Toeslagenwet.

De wet kan voor u van belang zijn indien u bij pensionering alleen of met uw partner die ook 65 jaar of ouder is gaat emigreren, indien u recht heeft op een partnertoeslag op uw Anw omdat uw partner nog niet 65 jaar is, of indien u tijdens uw verblijf buiten Nederland in een niet-verdragsland overlijdt. De Aow-uitkering voor alleenstaanden en voor de gezamenlijke partners ouder dan 65 in een niet-verdragsland is maximaal 50%. In verdragslanden is de Aow-uitkering voor een alleenstaande 70% en voor de gezamenlijke partners die beiden 65 jaar of ouder zijn 100%. In een niet-verdragsland komen bovendien geen Aow-partnertoeslag en Anw-uitkering tot uitbetaling.

In 2006 heeft het kabinet besloten om een uitzonderingssituatie te creëren voor mensen die al vóór 1 januari 2000 (datum inwerkingtreding van de wet BEU) met een Nederlandse Aow- en/of Anw-uitkering in een land woonden waarmee nog geen sociale zekerheidsverdrag was afgesloten. Deze mensen houden hun uitkering.

Nadere inlichtingen over de gevolgen van deze wet kunnen worden ingewonnen bij de SVB.

Op de website van de SVB kunt u per land de gevolgen van de wet BEU bekijken. Veel informatie (ook telefoonnummers) vindt u ook op deze website.

§ 5. Het ouderdomspensioen

Tijdens zijn militaire diensttijd bouwt een beroepsmilitair ouderdomspensioen op. Ook na zijn ontslag wegens Ukw of wachtgeld, arbeidsongeschiktheid, invaliditeit met dienstverband of werkloosheid bouwt hij nog kortere of langere tijd beperkt, -meestal 50%-pensioen op. Een militair die wordt ontslagen met recht op zgn. uitgesteld pensioen wegens vervroegde dienstverlating bouwt na zijn ontslag geen pensioen meer op vanuit zijn eerdere militaire functie. Het ouderdomspensioen is bedoeld om de militair als aanvulling op zijn AOW-uitkering, een redelijke oudedagsvoorziening te geven.

Het ouderdomspensioen gaat in het algemeen in op de dag dat de militair 65 jaar wordt. Had deze militair echter onmiddellijk voorafgaande aan zijn pensionering recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen dan wel een invaliditeitspensioen met dienstverband of een werkloosheidsuitkering (wachtgeld), dan gaat het ouderdomspensioen in met ingang van de eerste dag van de maand waarin betrokkene 65 jaar wordt.

Pensioenen der Weduwen van Militairen

De bezoldiging, de logementsvergoeding en, voor 't geval, de studievergoeding zoowel als de logementsvergoedingen en de reiskosten en vergelding, voorloopig aan de weduwen van officieren en beroepsmilitairen van ondergeschikten rang voortbetaald, zullen ophouden haar toegekend te worden van af 1° October 1919.

In de plaats dier verstrekkingen zullen die weduwen, voor het vierde kwartaal van 1919, door de zorgen van den dienstoverste van het ordonnancement of der betrokken kwartiermeesters, een bijstand ontvangen vastgesteld zooals hieronder en welke haar in den loop der maand October zal uitbetaald worden: Weduwe van een luitenant-generaal 1,687 fr. 50; id. generaal-majoor, 1,406 fr. 25; id. kolonel, 1,237 fr. 50; id. luitenant-kolonel, 1,125 franken; id. majoor, 1,012 fr. 50; id. kapitein-commandant, 900 franken; id. tweede kapitein, 787 fr. 50; id. luitenant, 675 franken; id. onderluitenant, 600 franken; id. militair van ondergeschikten rang die terug dienst genomen hebben, 375 franken.

Voor het vierde kwartaal van 1919 zullen de weduwen dergenen die niet terug dienst hadden genomen, rechtstreeks van het departement van Oorlog de som van 262 fr. 50 ontvangen, dat wil zeggen, 375 franken verminderd met 112 fr. 50, bedrag der mobilisatievergoeding die hun gedurende dat kwartaal nog door het ministerie van Binnenlandsche Zaken zal betaald worden.

De voorgaande schikkingen zijn tevens toepasselijk voor de vader- en moederlooze weezen, voor de vrouwen en kinderen van verdwenenen welke de vergoedingen hierboven bij al. 1 aangehaald genoten.

Van af 1° Januari 1920, en tot op het oogenblik der afgifte van het pensioenbrevet ten laste van den Staat, zullen al de weduwen (weezen, vrouwen en kinderen van verdwenenen) wiens titels voor het pensioen zeker zijn op aanvraag, door de zorgen van het departement van Oorlog, voor elk kwartaal, een voorloopige onderstand ontvangen berekend volgens onderstaande waardebepaling (met vermeerdering van 75 franken voor elk kind minder dan 18 jaren oud): Weduwe van luitenant-generaal, 1,687 fr. 50; id. generaal-majoor, 1,406 fr. 25; id. kolonel, 1,237 fr. 50; id. luitenant-kolonel, 1,125 franken; id. majoor, 1,012 fr. 50; id. kapitein-commandant, 900 franken; id. tweede kapitein, 787 fr. 50; id. luitenant, 675 franken; id. onderluitenant, 600 franken; id. adjudant, 500 fr. 25; id. eerste sergeant-majoor, 487 fr. 50; id. sergeant-majoor, 468 fr. 75; id. eerste sergeant, 450 franken; id. sergeant, 431 fr. 25; id. korporaal, 393 fr. 75; id. soldaat, 375 franken.

De als onderstand betaalde sommen in afwachting van de pensioensregeling zullen bij de uitbetaling der achterstallige pensioenen afgehouden worden. De weduwen wier echtgenoot regelmatig was ingeschreven als lid der *Kas van weduwen en weezen der officieren van het leger of van de Hulpkas der Gendarmerie*, moeten hunne rechten doen gelden voor het bekomen van een pensioen ten laste dier instellingen en zulks van af 1° October aanstaande.

§ 6. Het partnerpensioen

Het aanvullend partnerpensioen van de partner en de gewezen partner van een overleden militair gaat in met ingang van de dag na die van het overlijden van de militair. Het partnerpensioen is een percentage van het door de militair opgebouwde ouderdompensioen. Dat was altijd 5/7 deel tot 2004. Vanaf 1 januari 2004 is echter de opbouw van het nabestaandenpensioen dat tot uitkering komt ná 65 jaar gehalveerd; het is nl. vanaf 2004 5/14 deel. In uw leeftijdscategorie is er dus geen sprake van een substantieel lager nabestaandenpensioen. U heeft slechts over enkele jaren een gehalveerd nabestaandenpensioen opgebouwd. Het nabestaandenpensioen dat tot uitkering komt bij overlijden van de militair vóór 65 jaar blijft wel op 5/7 deel gehandhaafd.

§ 7. Het invaliditeitspensioen

Het invaliditeitspensioen en het invaliditeitspartnerpensioen, die voor 65-plussers zijn geregeld in het Besluit bijzondere militaire pensioenen, zullen hierna in hoofdstuk 6 worden besproken. Het betreft hier het bijzonder militair pensioen in geval van ziekte of gebreken die zijn veroorzaakt door, of het gevolg zijn van de uitoefening van militaire dienst in bijzondere omstandigheden; de zogenaamde pensioenen mét dienstverband.

Op deze plaats wordt volstaan met de opmerking dat deze pensioenen een aanvulling vormen op het in het ABP-pensioenreglement geregelde ouderdompensioen van de militair, resp. het partnerpensioen van de partner van de militair en eerst tot uitbetaling komen indien en voor zover deze dat ouderdompensioen, resp. dat partnerpensioen overschrijden.

HOOFDSTUK 2: DE OUDEDAGSVORZIENING

§ 1. Inleiding

Bij uw pensionering krijgt u recht op een Aow-uitkering die wordt vastgesteld en uitbetaald door de Sociale verzekeringsbank (SVB) en een ouderdomspensioen dat wordt vastgesteld en uitbetaald door het ABP.

§ 2. Het aanvragen van Aow en pensioen

2.1. Aanvraag AOW bij SVB

Omstreeks drie maanden vóór uw 65e verjaardag ontvangt u van de vestiging van de SVB waaronder uw woonplaats valt automatisch de formulieren die nodig zijn om uw Aow-uitkering aan te vragen. Het is van belang dat u deze formulieren volledig ingevuld en ondertekend zo spoedig mogelijk aan de SVB terugzendt.

Aangezien de SVB niet in alle gevallen over het juiste adres van een in het buitenland woonachtige Nederlander beschikt doen aanstaande gepensioneerden die in het buitenland woonachtig zijn er goed aan zelf actie te ondernemen.

Binnen de EU geldt de regel dat aanstaande gepensioneerden zich moeten melden bij de bevoegde instantie in hun woonland. Die bevoegde instantie kan de gemeente zijn, maar ook een andere instantie. Deze instantie leidt de aanvraag door naar de SVB in Nederland, die de aanvraag beoordeelt en het antwoord

terugstuurt naar de instantie die de aanvraag deed. Deze woonlandinstantie leidt het antwoord weer door naar de aanvrager.

Buiten de EU geldt deze regel niet en moet de aanstaande gepensioneerde zelf rechtstreeks contact opnemen met de SVB in Nederland.

Tijdig voor uw 65e verjaardag ontvangt u vervolgens van de SVB een Aow-beschikking waarin u wordt meegedeeld welke Aow-uitkering u wordt toegekend.

Uw Aow-uitkering gaat in op de eerste dag van de maand waarin u 65 jaar wordt. Op die datum eindigen ook uw eventuele andere sociale uitkeringen, zoals de Wao, Wia, Ww, of Anw.

2.2. Buitenlandplaatsing

Om te voorkomen dat uw Aow-uitkering ten onrechte wordt gekort, omdat u (al of niet met uw partner) als gevolg van een buitenlandplaatsing als militair gedurende een bepaalde periode buiten Nederland woonachtig was, is het van belang dat u op het aanvraagformulier voor dat pensioen duidelijk vermeldt gedurende welke periode(n) u in opdracht van de Minister van Defensie (met of zonder uw gezin) buiten Nederland woonachtig was. De regionale kantoren van de SVB zijn niet allemaal even goed op de hoogte van deze specifieke problematiek, maar de ervaring leert dat duidelijke informatie van uw kant die gekoppeld wordt met de door Defensie aan de SVB geleverde diensttijdinformatie, meestal leidt tot een goede vaststelling van de uitkeringshoogte.

Toch maakt de SVB op dit punt ook wel eens een fout. Van uitgezonden militairen en hun echtgenoten(s) wordt soms de periode van uitzending in mindering gebracht op de hoogte van de AOW-uitkering. Dit is fout in alle gevallen waarin u als actief militair uitgezonden bent geweest. U kunt de foutieve registratie zelf herstellen door bij Defensie een zogenaamde 'diensttijdverklaring' op te vragen. U doet uw aanvraag bij de dienst Semi Statistische Archiefdiensten (SSA) cluster personeel te Kerkrade, (het eerdere Bureau Registratie en Informatie Ontslagen Personeel; Bureau RIOP). Die

verklaring wordt u per post toegezonden, waarna u deze vervolgens doorstuurt naar het betreffende regiokantoor van de SVB. SSA-adresgegevens vindt u achter in dit informatiebulletin.

2.3. Aanvraag pensioen bij ABP

Zes maanden voor uw 65e verjaardag zendt het ABP u - eveneens automatisch - de benodigde formulieren toe voor het aanvragen van uw ouderdomspensioen. U krijgt tegelijkertijd een indicatie van de hoogte van het pensioen. Deze formulieren moet u na invulling en ondertekening zo spoedig mogelijk terugzenden naar het ABP. In een enkel geval kan het voorkomen dat het bij het ABP bekend zijnde adres van een aanstaande gepensioneerde militair in het buitenland niet (meer) juist of onbekend is. Deze militair wordt geadviseerd zelf contact op te nemen met het ABP. Ruim op tijd voor uw 65e jaar ontvangt u dan van het ABP een pensioenbericht met daarin een bruto-netto berekening van de hoogte en samenstelling van uw pensioen.

Als u een UKW-uitkering geniet dan gaat uw ouderdomspensioen in op de dag dat u 65 jaar wordt. Op diezelfde dag eindigt ook uw UKW-uitkering. Heeft u een wachtgeld-uitkering of een arbeidsongeschiktheidspensioen dan gaat uw ouderdomspensioen in op de eerste dag van de maand dat u 65 jaar wordt. Op die dag eindigen ook de wachtgelduitkering en het arbeidsongeschiktheidspensioen. Het ouderdomspensioen eindigt op de laatste dag van de maand waarin u overlijdt.

2.4. MijnABP

Op www.abp.nl kunt u met behulp van een persoonlijke code en wachtwoord toegang krijgen tot MijnABP, uw persoonlijk pensioendossier. Sinds voorjaar 2008 kunt u hier als actief militair en als UKW-er uw toekomstig pensioen berekenen, ook uw toekomstig netto pensioen.

Bent u reeds gepensioneerd dan kunt u op MijnABP uw betaalspecificaties en uw jaaropgave bekijken.

2.5. ABP en APG NV

Per 1 maart 2008 is binnen het ABP beleid en uitvoering gescheiden. Wettelijke eisen voorkomend uit overwegingen van vrije concurrentie in dienstverlening in pensioenuitvoering hebben ertoe geleid dat ABP voor zijn uitvoeringsactiviteiten APG NV (Algemene Pensioen Groep NV)

oprichtte. ABP heeft 100% van de aandelen van de APG NV in handen. APG verzorgt de pensioenadministratie en -communicatie en het vermogensbeheer voor ABP. De communicatie naar deelnemers en gepensioneerden wordt steeds gedaan onder ABP-logo en -naam.

Het pensioenbeleid; o.a. het vaststellen van de hoogte van de pensioenpremie en de mate van indexatie, blijft liggen bij het bestuur van het pensioenfonds, het ABP, waarin zowel werkgevers als werknemers paritair zijn vertegenwoordigd.

NB: Binnen de overheid functioneert de Pensioenkamer. In dit ook paritair door vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers samengestelde bestuursorgaan ligt de bevoegdheid het ambitieniveau van de ABP-pensioenregeling vast te stellen. Dat wil zeggen welke pensioenen op welk niveau de overheid door het ABP wil laten verzekeren. Als dat ambitieniveau door de Pensioenkamer is vastgesteld, is het ABP-bestuur financieel verantwoordelijk voor de verzekering van deze pensioenen en APG is verantwoordelijk voor uitvoering van de regeling. Uiteindelijk zijn er dus drie niveaus bezig met de ABP-pensioenregeling.

Per 1 september 2008 is APG NV gefuseerd met Cordares Holding NV, de pensioenuitvoerder voor o.a. de bedrijfstakken Bouw en Woningcorporaties. APG groep heeft een 51% belang in Cordares.

Intussen voert APG collectieve pensioenregelingen uit voor deelnemers uit het onderwijs, de overheid, de bouw, de schoonmaak- en glazenwassersector, woningcorporaties en energie- en nutsbedrijven. Voor deze sectoren beheert APG zo'n 250 miljard euro pensioenvermogen (per 31 juli 2010). APG werkt voor meer dan 20.000 werkgevers en verzorgt het inkomen van circa 4,5 miljoen deelnemers. In Nederland beheert APG ruim 30% van alle collectieve pensioenen.

De samenwerking in de uitvoering betekent niet dat de vermogens van de

verschillende pensioenfondsen worden samengevoegd. Die blijven gescheiden met voor ieder fondsvermogen een apart pensioenfondsbestuur.

§ 3. Het maken van bezwaar tegen uw Aow-beschikking of ABP-pensioenbericht

Indien u het met de inhoud van de beschikking van de SVB of het pensioenbericht van het ABP niet eens bent, bijvoorbeeld omdat u meent dat uw pensioenbedrag te laag is berekend, kunt u daartegen (administratief) bezwaar maken. Dit moet u schriftelijk doen. Is uw bezwaar gericht tegen een beschikking van de SVB dan moet u uw bezwaar richten aan de vestiging van de SVB die de beschikking heeft genomen, terwijl u uw bezwaar tegen het pensioenbericht van het ABP moet richten aan het ABP. De SVB of het ABP neemt vervolgens een beslissing op uw bezwaar, die u schriftelijk wordt toegezonden.

Indien u geen genoegen neemt met deze beslissing kunt u daartegen in beroep gaan. Is dat beroep gericht tegen een beslissing van de SVB dan moet dit worden ingesteld bij de Arrondissementsrechtbank waaronder uw woonplaats valt. Een uitspraak van dit rechtscollege kunt u vervolgens aanvechten voor de Centrale Raad van Beroep die in Utrecht zetelt.

Tegen een beslissing van het ABP kunt u administratief beroep instellen bij de Commissie van Beroep van het ABP. Indien u het met de uitspraak van deze commissie niet eens bent kunt u daartegen vervolgens in beroep gaan bij de Kantonrechter te Heerlen, waarna u tegen diens uitspraak de mogelijkheid van hoger beroep bij de Arrondissementsrechtbank te Maastricht heeft.

§ 4. De Aow-uitkering en partner-toeslag

4.1. De hoogte van uw Aow-uitkering wordt afgeleid van het netto minimumloon, waarbij het bedrag zodanig wordt vastgesteld dat dit pensioen in de netto-sfeer gelijk is aan:

- 50% van het netto minimumloon, indien u gehuwd bent (gehuwden-Aow), en

- 70% van het netto minimumloon, indien u ongehuwd bent (ongehuwden-Aow).

4.2. U wordt als gehuwd aangemerkt indien u niet duurzaam gescheiden leeft van de vrouw of de man met wie u bent gehuwd of met wie u een geregistreerd partnerschap heeft. Ook wordt u als gehuwd aangemerkt indien u als ongehuwde een gezamenlijke huishouding voert met een andere ongehuwde meerderjarige, tenzij deze een bloedverwant in de eerste graad is. U moet de SVB wel van deze gezamenlijke huishouding op de hoogte stellen.

Als u als alleenstaande Aow-er tijdelijk het huishouden deelt met een andere alleenstaande Aow-er omdat één van u intensieve zorg nodig heeft, wordt u niet gekort op uw AOW-uitkering. Voorwaarde is wel dat u allebei de beschikking blijft houden over uw eigen woning en er dus geen sprake is van blijvend samenwonen.

4.3. Indien uw partner nog geen 65 jaar is, heeft u tot het tijdstip waarop deze die leeftijd bereikt recht op een toeslag, waarvan de hoogte gelijk is aan (maximaal) uw gehuwden-Aow. Dit is nog zo tot 2015, daarna bestaat deze partnertoeslag niet meer voor de mensen die vanaf dat jaar 65 jaar worden. Een aantal inkomstenbronnen van uw partner worden op die toeslag in mindering gebracht. Van het zgn. inkomen uit arbeid wordt een bedrag gelijk aan 15% van het minimumloon, vermeerderd met een derde gedeelte van het eventueel meerdere buiten beschouwing gelaten. Inkomens uit arbeid is bijv. loon uit dienstbetrekking en winst uit onderneming.

De partnertoeslag is per 1 juli 2010 maximaal maandelijks € 735,75 (excl. vakantietoeslag). U ziet het verloop van de toeslag bij een oplopend inkomen:

Inkomen per maand	Toeslag per maand
tot 225,-	735,- (max)
250,-	721,-
500,-	535,-
750,-	386,-
1000,-	218,-
vanaf 1.325	0,-

Daarnaast kent de Aow het begrip inkomen i.v.m. arbeid. Daaronder vallen bijv. sociale uitkeringen (Ww, Wao, Anw), Fpu

en Vut-uitkeringen. De inkomsten i.v.m. arbeid worden in hun geheel gekort op de toeslag.

Eigen vermogen en de inkomsten uit dat vermogen worden niet gekort op de Aow-toeslag. Ook een particulier nabestaandenpensioen uit een eerder huwelijk wordt niet gekort.

Intussen ligt er najaar 2010 een wetsontwerp van minister Donner bij de Eerste Kamer waarbij de partnertoeslag vanaf 1 januari 2011 reeds met 8% wordt verlaagd. Door de formatieperikelen is onduidelijk wanneer het wetsontwerp zal worden behandeld.

4.4. De ABP-pensioenregeling kent een toeslag voor de partner die te maken krijgt met korting op zijn Aow-partner-toeslag. Voor alle pensioengeldige jaren gelegen vóór 1 januari 1986 wordt 2% per dienstjaar toegekend van het verschil tussen de maximale Aow-partnertoeslag en de toegekende Aow-toeslag. Dit is een compensatie voor de pensioenvermindering van de partner door samenvallende dienstdtijd in de periode van het Aow-inbouwsysteem (vóór 1986).

4.5. Jaarlijks ontvangt u in de maand mei een vakantiewetuitkering die betrekking heeft op de periode van twaalf maanden die aan die maand voorafging.

§ 5. Het ouderdomspensioen.

5.1. Berekening ouderdomspensioen

Het militair ouderdomspensioen wordt opgebouwd in een zgn. eindloonsysteem. Dat wil zeggen dat het pensioen qua hoogte wordt afgeleid van het laatstverdiende salaris. De pensioenen van alle andere overheidswerknemers wordt opgebouwd in een zgn. middelloonsysteem. In dat systeem wordt de hoogte van het pensioen gerelateerd aan de hoogte van het gemiddeld door de hele carrière heen verdiende salaris.

Uw ouderdomspensioen wordt bij uw pensionering door het ABP met behulp van de volgende factoren berekend:

- de berekeningsgrondslag (vaste bruto salaris incl. enkele vaste toelagen);
- het AOW-franchisebedrag (bedrag gerelateerd aan hoogte AOW-uitkering);

- de pensioengeldige tijd (aantal dienstjaren);
- het voor elk jaar pensioengeldige tijd geldend opbouwpercentage (1,75%), en
- een (positief of negatief) correctiebedrag.

De pensioenberekening kan worden weergegeven in de formule:

(Pensioengeldige tijd x opbouwpercentage) x (berekeningsgrondslag - AOW-franchise).

5.1.1. Indien u bij pensionering een Ukw-, wachtgeld- of werkloosheidsuitkering, dan wel een arbeidsongeschiktheidspensioen ontvangt, bestaat uw berekeningsgrondslag uit het tot een jaarbedrag herleide vaste salaris, incl. vakantiewetuitkering en eindejaarsuitkering en vaste toelagen, waarvan uw uitkering, pensioen of suppletie werd afgeleid op 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar van pensionering. Daarbij worden onder vaste salaris verstaan uw bezoldiging en reële VEB-toelage en onder vaste toelagen de (garantie) -vliegtelage, uw toelage officierarts, -tandarts en -apotheker (deze toelagen moeten gedurende vijf jaren onafgebroken zijn genoten).

Werd u voor uw pensionering ontslagen en heeft u de opgebouwde waarde niet overgedragen naar de pensioenuitvoerder van uw nieuwe werkgever, dan wordt uw ouderdomspensioen gebaseerd op de berekeningsgrondslag zoals die gold op 1 januari van het jaar voorafgaand aan uw ontslag en vervolgens is opgehoogd met de jaarlijkse indexatie vastgesteld door het ABP-bestuur, tot 1 januari van het jaar voorafgaand aan uw pensionering.

5.1.2. Om te voorkomen dat u twee volledige pensioenen ontvangt, te weten een Aow-uitkering van de SVB en een ouderdomspensioen van het ABP, wordt dat laatste pensioen verminderd met een bepaald bedrag, Aow-franchise genoemd. De hoogte van deze franchise wordt afgeleid van de Aow-uitkering van twee gehuwden. Het ABP kan de franchise wijzigen indien de hoogte van die Aow-uitkering in een jaar met € 50,- of meer wijzigt. De wijziging van de franchise vindt plaats in de maand januari van het jaar. De Aow-franchise voor militairen in 2010 is € 17.250,-.

- 5.1.3.** Uw pensioengeldige tijd bestaat uit
- de hele in werkelijke dienst doorgebrachte tijd als beroepsmilitair (ook als adelborst) en de daaraan voorafgaande tijd als dienstplichtige. De tijd die u tot 1 juli 1986 als militair binnen de keerringen of in (ant)arctisch gebied heeft doorgebracht telt dubbel;
  - de halve tijd doorgebracht met Ukw of wachtgeld;
  - de vóór 1 januari 1999 als reservist in werkelijke dienst doorgebrachte tijd;
  - de ná 1 juni 2001 als reservist in werkelijke dienst doorgebrachte tijd;
  - de tijd waarin u recht had op een arbeidsongeschiktheidspensioen, eventueel in samenloop met een werkloosheidsuitkering, afhankelijk van de mate van arbeidsongeschiktheid;
  - de gehele tijd waarin u recht had op een suppletie wegens gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid, en
  - de tijd waarin u recht had op een werkloosheidsuitkering vóór 2004 voor de helft, en daarna voor 3/8 deel. Als u 1/8 deel van de premie zelf betaalt wordt ook ná 2004 voor de helft opgebouwd.

De Minister van Defensie kan voorts bepalen dat tijd die u aan krijgsv verrichtingen heeft deelgenomen, dubbel telt. Onder krijgsv verrichtingen worden ook verstaan bepaalde daartoe bij name genoemde vredeshandhavingv- en humanitaire operaties (VVHO-inzet).

5.1.4. Uw ouderdomspensioen bedraagt voor elk jaar pensioengeldige tijd 1,75% van uw vanaf de datum leeftijdsontslag geïndexeerde laatstverdiende salaris, nadat dit is verminderd met de bij pensionering geldende Aow-franchise.

5.1.5. Op 1 juni 2001 droeg Defensie de aanspraken op ouderdomspensioen van militairen over aan het ABP (pensioenconversie). Daarbij moest van een gecompliceerd systeem van pensioenberekening, dat zijn basis had in de Algemene militaire pensioenwet (Amp-wet), worden overgeschakeld naar het veel eenvoudiger en transparanter systeem van berekenen van het ABP-pensioenreglement. Met als gevolg dat het volgens dat reglement berekende ouderdomspensioen met hantering van de door Defensie overgedragen berekeningsgrondslag en pensioengeldige tijd op het tijdstip van de conversie in veel gevallen een andere uitkomst gaf (hoger of lager) dan het op dat tijdstip volgens de Amp-wet berekende pensioen.

Omdat een van de uitgangspunten van de pensioenconversie was dat de pensioenen voor en na de conversie (actuarieel) gelijkwaardig zouden zijn, werd een verschil in uitkomst gecorrigeerd door aan het volgens het ABP-pensioenreglement berekende ouderdomspensioen een positief of negatief (welvaartsvast) bedrag toe te voegen (correctiebedrag), waardoor dit pensioen voor en na de conversie (actuarieel) gelijkwaardig werd. Het gevolg van de conversie is wel dat de relatief eenvoudige eindloonberekening voor de militair door het gebruik van de correctiefactoren niet meer even op de achterkant van een sigarendoosje gemaakt kan worden.

5.2. Pensioengeldige tropentijd

Indien u tijdens uw diensttijd tot 1 juli 1986 tropentijd of (ant)arctische tijd opbouwde, telt die tijd in principe dubbel voor uw pensioenopbouw. Indien u echter bij pensionering zonder dubbeltelling van die tropentijd een pensioengeldige tijd van meer dan 40 jaren heeft opgebouwd, of een pensioengeldige tijd van minder dan 40 jaren, terwijl met dubbeltelling van die tropentijd de 40 jaren worden overschreden, dan geldt een aangepaste verhogingsregel. Deze tropenverhoging is gelijk aan 1%punt (en niet 1,75%) van de berekeningsgrondslag voor elk vol jaar (en 1/12% voor elke resterende maand) waarmee uw pensioengeldige tijd de 40 jaren overschrijdt. De verhoging kan maximaal 10 jaren/procentpunt bedragen.

Aangezien het ABP-pensioenreglement geen tropenverhoging kent, is deze

verhoging (opgebouwd pensioen boven de 40 jaar), bij de pensioenconversie door Defensie naar de situatie op 1 juni 2001 naar een bedrag omgerekend. Dat bedrag is vervolgens als tropenverhoging aan het ABP overgedragen en is op basis van dezelfde toekomstige indexatie aan uw ouderdomspensioen toegevoegd. Uw tropenverhoging wordt door het ABP niet meer separaat bijgehouden en wordt ook niet meer separaat op het pensioenoverzicht vermeld.

Bij vredes- en humanitaire operaties met ingang van 1 januari 2002, na de datum van de conversie naar het ABP, ligt dat anders. Werd u ingezet tijdens VVHO-acties na die datum waarvoor dubbeltelling is toegekend, dan is de verhoging van de pensioengeldige tijd wel altijd dubbel tellend (altijd keer 1,75%). Er geldt hier geen maximum.

Op MijnABP wordt digitaal uw pensioengeldige tijd geregistreerd. Achter uw password kunt u onder de meetlingsfactor zien hoe uw pensioengeldige tijd is gerubriceerd. Daar waar tijd is doorgebracht tijdens uitzendingen staat de meetlingsfactor op 200%.

5.3. Pensioenindexatie

Uw pensioenbedrag wordt jaarlijks in de maand januari aangepast aan de algemene bezoldigingswijzigingen van het personeel bij overheid en onderwijs in het voorafgaande jaar (indexatie). Deze aanpassing kan geheel of gedeeltelijk achterwege blijven indien de financiële positie van het ABP zich dwingend tegen die aanpassing verzet. De dekkingsgraad, d.i. de mate waarin de betalingsverplichtingen van het fonds gedekt worden door het opgebouwde vermogen, moet op minimaal 104,50% liggen voordat gedeeltelijke kan worden geïndexeerd. Tussen 104,5% en 135% wordt er lineair gedeeltelijk geïndexeerd. De dekkingsgraad moet minimaal 135% bedragen wil er van volledige indexatie sprake zijn. De aanpassing (gedeelte indexatie) door het pensioenbedrag te verhogen met een percentage dat gelijk is aan het gewogen gemiddelde van alle bezoldigingswijzigingen bij overheid en onderwijs in het voorafgaande jaar, voor zover die wijzigingen een algemeen karakter hadden. De ABP-indexaties zijn tot 2004 altijd volledig geweest. In 2004,

2005, 2006 en 2007 is er vanwege de verslechterde dekkingsgraad gedeeltelijk geïndexeerd volgens het volgende staffeltje. In 2008 is er weer volledig geïndexeerd incl. na-indexatie, waarbij de schade uit eerdere jaren werd hersteld.

Daarnaast krijgt de gepensioneerde een eenmalige uitkering omdat eenmalige uitkeringen met een algemeen karakter aan actieve werknemers ook leiden tot een eenmalige uitkering aan gepensioneerden. Deze uitkeringen zijn ook onderhevig aan een eventuele gedeeltelijke indexatie.

Tenslotte wordt er bij de jaarlijkse indexatie in januari in enig jaar ook een nabetaling gedaan voorzover de actieve werknemers reeds eerder in het voorgaande jaar hun salarisverhoging kregen. Ook deze uitkering is onderhevig aan een eventuele gedeeltelijke indexatie.

In november 2007 bij de vaststelling van het indexatieniveau voor 2008 bleek dat de dekkingsgraad zover was gestegen dat volledige indexatie weer mogelijk was. Besloten werd de 1,96% opgelopen indexatieschade over de voorgaande jaren te herstellen en uit te keren. Daarbovenop kwam nog een eenmalige bonus van € 300,- voor alle pensioengerechtigden, zodat er vanaf 1 januari 2008 geen indexatieachterstand meer bestond.

	Volledige	(Gedeelt)	(Na-)
Jaar	indexatie	indexatie	indexatie
			percentage
2004	2,65%	1,77%	66,00%
2005	0,15%	0,12%	80,00%
2006	0,38%	0,17%	45,00%
2007	3,66%	2,82%	77,00%
2008	2,05%	4,02%	100,00%
2009	4,73%	0,00%	0,00%
2010	2,20%	0,28%	13,00%

Per 1 januari 2009 werd in het geheel niet geïndexeerd, d.w.z. de indexatie was 0%, omdat de kredietcrisis de dekkingsgraad op peildatum terug had gedrukt tot 103,9%. Per 1 januari 2010 bedroeg de dekkingsgraad 104,5%. Dat leidde tot een minimale indexatie van 0,28%.

5.4. Omzetting partnerpensioenen in ouderdomspensioenen na 65

Bij uw pensionering krijgt u eenmalig de mogelijkheid uw militair ouderdomspensioen dat u over de pensioengeldige tijd na 30 juni 1999 heeft opgebouwd, voor zover dat pensioen voor het berekenen van het partnerpensioen meetelt, te verhogen. Dit gebeurt door omzetting van (een deel van) uw partnerpensioen in ouderdomspensioen. Heeft u op 1 januari 2004 gekozen voor individuele deelname aan het Partner Plus Pensioen om deze halvering teniet te doen, dan kunt u dat bedrag ook omzetten naar ouderdomspensioen.

Vanaf 1 januari 2010 hanteert het ABP een uniforme ruilvoet voor de omzetting. Uitrui van € 1,- partnerpensioen leidt tot verhoging van uw ouderdomspensioen met € 0,168.

Indien u kiest voor omzetting vervalt voor uw partner (deels) het recht op partnerpensioen over de tijd vanaf 1 juli 1999. Het partnerpensioen opgebouwd vóór die datum blijft als partnerpensioen bestaan. Voor deze keuze, die onherroepelijk is, heeft u de toestemming van uw partner nodig.

Ook als u na 65 jaar scheidt van uw partner heeft deze ex-partner die toestemming heeft gegeven voor omzetting, geen recht op bijzonder nabestaandenpensioen over de periode ná 1 juli 1999.

Heeft u op het moment dat u kunt omzetten, vlak voor uw pensionering, geen partner dan is het advies die omzetting altijd te doen. Allereerst omdat u na uw pensioendatum toch niets meer kunt veranderen, en ten tweede omdat het eventueel aanmelden van een partner bij het ABP nadat u reeds ouderdomspensioen ontvangt, geen gevolgen meer heeft voor de verzekeringsvorm. Dat wil zeggen dat voor de partner die aangemeld wordt ná het moment dat u ouderdomspensioen ontvangt, na uw overlijden geen nabestaandenpensioen tot uitkering komt.

5.5. Omzetting ouderdomspensioenen in partnerpensioenen na 65

Bij uw pensionering heeft u als militair vanaf 1 juli 2007 ook eenmalig de mogelijkheid uw ouderdomspensioen om te zetten in meer nabestaandenpensioen. De situatie waarin deze omzetting aan de orde kan zijn doet zich bijv. voor bij een tweede partner na een langdurig eerste huwelijk. Uw tweede partner kan dan achterblijven met een laag nabestaandenpensioen. In dat geval kunt u één keer vlak voor uw pensionering uw eigen ouderdomspensioen (deels) verlagen en daarmee het nabestaandenpensioen van uw partner verhogen.

Ook hier geldt vanaf 1 januari 2010 een uniforme ruilvoet. Uitrui van € 1,- ouderdomspensioen leidt tot verhoging van het partnerpensioen met ≈€ 4,-. Andersom geredeneerd, als u het pensioen van uw partner verhoogt met € 1,-, verlaagt u uw eigen ouderdomspensioen met € 0,2520,-.

Het gaat hier om een onomkeerbaar besluit. Als uw partner na ingang van uw ouderdomspensioen eerder dan u komt te overlijden, kunt u niet op uw eerdere besluit terugkomen en uw eigen ouderdomspensioen weer op het oorspronkelijke niveau terugbrengen.

5.6. Pensioen bij scheiding

Indien er bij uw pensionering sprake is van een gewezen partner heeft deze onder bepaalde voorwaarden op grond van de Wet Verevening Pensioenrechten bij Scheiding (WVPS) recht op een gedeelte van uw ouderdomspensioen. De WPS is alleen van toepassing op echtelieden en op geregistreerde partners. De WVPS is dus niet van toepassing op samenwonende partners, ook niet als er een notarieel verleden samenlevingscontract aanwezig is. De WVPS is ook alleen van toepassing op een echtscheiding of scheiding van tafel en bed die heeft plaatsgevonden op of na 1 mei 1995 of vóór 27 november 1981. Bovendien moet van een scheiding die op of na 1 mei 1995 plaatsvond, binnen twee jaar na de scheidingsdatum door een van de beide partijen schriftelijk bericht zijn gezonden aan het ABP. Deze berichtgeving moet dan bij een scheiding die vóór 27 november 1981 plaatsvond voor 1 mei 1997 zijn gedaan.

5.6.1. Indien de scheiding op of na 1 mei 1995 heeft plaatsgevonden en tijdig door u

of uw gewezen partner bij het ABP is aangemeld, hebben beide gewezen partners in beginsel recht op de helft van elkaars tijdens de huwelijkse periode opgebouwde ouderdomspensioen. De wet verplicht u echter niet tot pensioenverdeling. U kunt hiervan in de huwelijkse voorwaarden of in het echtscheidingsconvenant van afzien. Ook heeft u de vrijheid bij een verdeling een andere "verdeelsleutel" te kiezen. Het recht van uw gewezen partner op een gedeelte van uw pensioen eindigt bij haar of zijn eerdere overlijden, waardoor u dan weer uw volledige ouderdomspensioen ontvangt.

5.6.2. Bij een scheiding die vóór 27 november 1981 heeft plaatsgevonden en tijdig is aangemeld heeft uw gewezen partner in beginsel recht op een vierde gedeelte van het tijdens de huwelijkse periode opgebouwde ouderdomspensioen. Daarbij gelden dan wel de voorwaarden dat het huwelijk ten minste 18 jaar moet hebben geduurd en er tijdens het huwelijk minderjarige kinderen waren. Bovendien heeft uw gewezen partner in dat geval geen recht op een gedeelte van uw pensioen indien bij de boedelverdeling aantoonbaar rekening is gehouden met de omstandigheid dat uw gewezen partner geen of onvoldoende pensioen had opgebouwd. Ook in dit geval is verdeling niet verplicht, mag desgewenst een andere "verdeelsleutel" worden gehanteerd en eindigt het recht bij haar of zijn overlijden.

5.6.3. Met toepassing van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding kan uw gewezen partner bij een scheiding die op of na 1 mei 1995 heeft plaatsgevonden met wederzijds goedvinden en na instemming van het ABP een zelfstandig recht op een gedeelte van uw ouderdomspensioen krijgen (bijzonder ouderdoms-

pensioen). Dit heet pensioenconversie. Afspraken hierover moeten worden gemaakt bij huwelijkse voorwaarden of bij een schriftelijk gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding en binnen twee jaar na de scheiding in de vorm van een gewaarmerkt afschrift of uittreksel aan het ABP zijn overgelegd.

Indien uw gewezen partner voor dit pensioen kiest verliest deze daardoor het recht op de helft van uw militair ouderdomspensioen over de huwelijkse periode, en het recht op een bijzonder partnerpensioen bij uw eerder overlijden. Het bijzonder ouderdomspensioen gaat in op het 65e jaar van uw gewezen partner en eindigt bij diens overlijden. Mocht pensioenconversie zijn toegepast en overlijdt uw partner eerder dan u, dan wordt uw ouderdomspensioen niet meer verhoogd met het bedrag van het eerder afgescheiden bijzonder ouderdomspensioen.

5.6.4. Bij een scheiding die heeft plaatsgevonden op of na 27 november 1981 en vóór 1 mei 1995 is de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding niet van toepassing. U en uw gewezen partner hebben bij een scheiding dan de keuze om in onderling overleg tot een vergelijk te komen of de hulp van de rechter (arrondissementsrechtbank) in te roepen. In het laatste geval zal uw gewezen partner de rechtbank moeten verzoeken haar of hem met toepassing van het zgn. Boon-Van Loon-arrest een gedeelte van uw ouderdomspensioen toe te wijzen. In het Boon-Van Loon regime valt de opgebouwde waarde van pensioenrechten (ouderdomspensioen én partnerpensioen) in de boedel.

De waarde van deze pensioenrechten wordt net als andere boedelbestanddelen verdeeld onder de ex-partners. Gekozen kan worden voor contante afrekening in één keer, voor het toekennen van een ander vermogensbestanddeel of voor een periodieke betaling. Indien het huwelijk was gesloten in gemeenschap van goederen wordt ook de waarde van pensioenrechten die zijn opgebouwd in de jaren voorafgaand aan het huwelijk meegenomen in de verrekening. Indien er sprake is van huwelijkse voorwaarden gaat het alleen om de waarde van de tijdens het huwelijk opgebouwde pensioenrechten en indien het huwelijkse voorwaarden betreft

met koude uitsluiting is het arrest niet van toepassing.
De ex-partner houdt wel recht op het bijzonder partnerpensioen dat is opgebouwd tot het moment van scheiding.

Het voert te ver in deze informatiebundel verder op pensioen bij scheiding in te gaan.

HOOFDSTUK 3: DE NABESTAANDENVOORZIENING

§ 1. Inleiding

Bij uw overlijden krijgen uw partner en uw gewezen partner(s) in het algemeen recht op een (bijzonder) partnerpensioen dat wordt vastgesteld en uitbetaald door het ABP. Uw partner krijgt bovendien voor zolang deze nog geen 65 jaar is onder bepaalde voorwaarden recht op een Anw-uitkering die wordt vastgesteld en uitbetaald door de SVB.

§ 2. De Anw-uitkering

2.1. De Anw-uitkering gaat in op de eerste dag van de maand waarin u overlijdt.

2.2. Als uw partner (nabestaande) wordt aangemerkt:

- uw echtgeno(o)t(e) of uw geregistreerde partner van wie u niet duurzaam gescheiden leefde, en
- de ongehuwde meerderjarige, niet zijnde een bloedverwant in de eerste graad, met wie u een gezamenlijke huishouding voerde, mits u bij uw overlijden op grond van de Anw-wet was verzekerd.

Er is sprake van een gezamenlijke huishouding indien u en uw partner uw hoofdverblijf in dezelfde woning hadden en blijk gaven zorg voor elkaar te dragen door het leveren van een bijdrage in de kosten van de huishouding of op een andere wijze.

2.3. Uw partner heeft recht op een Anw-uitkering indien deze:

- een ongehuwd kind heeft dat jonger is dan 18 jaar en niet tot het huishouden van een ander behoort, of
- ten minste voor 45% arbeidsongeschikt is, of
- vóór 1 januari 1950 is geboren.

2.4. Uw partner heeft geen recht op een Anw-uitkering indien u (o.m.) binnen een jaar na aanvang van uw huwelijk, uw geregistreerd partnerschap of uw gezamenlijke huishouding bent overleden en dit overlijden op grond van uw gezondheidstoestand kon worden verwacht.

Evenmin heeft uw partner recht op een Anw-uitkering indien u door haar of hem of

met haar of zijn medeplichtigheid opzettelijk van het leven bent beroofd.

2.5. De Anw-uitkering eindigt indien u partner:

- geen ongehuwd kind jonger dan 18 jaar meer heeft of niet meer ten minste voor 45% arbeidsongeschikt is, tenzij zij/hij vóór 1 januari 1950 is geboren;
- in het huwelijk treedt, een geregistreerd partnerschap aangaat of een gezamenlijke huishouding, anders dan ten behoeve van de verzorging van een hulpbehoevende, gaat voeren;
- de leeftijd van 65 jaar bereikt.

2.6. De hoogte van de bruto Anw-uitkering is zodanig dat de netto uitkering gelijk is aan 70% van het netto minimumloon (bij verzorging van een hulpbehoevende: 50% van het netto minimumloon). De nabestaandenuitkering per 1 juli 2010 is bruto € 13.338,24 per jaar en de halfwezenuitkering is bruto € 3.180,72 per jaar. De bijbehorende vakantieuitkeringen bedragen resp. € 823,68 en € 235,20. De vakantieuitkering wordt jaarlijks -achteraf- in de maand mei uitbetaald.

2.7. Op de Anw-uitkering is de inkomenstoets van toepassing. Dat betekent dat inkomen uit arbeid en inkomen in verband met arbeid van uw partner op de uitkering in mindering wordt gebracht. Bij eigen inkomen van uw partner uit arbeid en uit bedrijf of beroep (loon, winst, Vut-uitkering, vroegpensioen, bovenwettelijke aanvulling (ex)werkgever) wordt dat inkomen volgens een glijdende schaal in mindering gebracht, behoudens een vrijgesteld bedrag. U ziet het verloop van de uitkering bij een stijgend inkomen.

Inkomen per jaar	Uitkering per jaar
tot 8.500,-	13.338,- (max)
10.000,-	12.330,-
15.000,-	8.980,-
20.000,-	5.630,-
25.000,-	2.280,-
vanaf 28.400,-	0,-

Eigen inkomen van uw partner in verband met arbeid (Ww, Wia/Wao, Aaw, studie-financiering), wordt geheel gekort op de Anw-uitkering, net zoals een wettelijke nabestaandenuitkering uit het buitenland.

Eigen vermogen, de inkomsten uit dat vermogen en particuliere aanvullende nabestaandenpensioenen worden niet gekort op de Anw-uitkering.

§ 3. Het ABP partnerpensioen

3.1. Het partnerpensioen van uw partner en het bijzonder partnerpensioen van uw eventuele gewezen partner(s) gaat in op de dag na uw overlijden.

3.2. Recht op een partnerpensioen heeft de vrouw of de man:

- met wie u bij uw overlijden was gehuwd of met wie u op dat tijdstip een geregistreerd partnerschap had gesloten, of,
- die u, als ongehuwd bij het ABP als uw partner heeft aangemeld en die door dat fonds als zodanig is aangemerkt.

3.3. Recht op een bijzonder partnerpensioen heeft de vrouw of de man:

- met wie u gehuwd bent geweest of met wie u een geregistreerd partnerschap heeft gehad, of
- die u, als ongehuwd bij het ABP als uw partner heeft aangemeld en die door dat fonds als zodanig is aangemerkt, terwijl het partnerschap daarna is geëindigd.

3.4. Geen recht op een partnerpensioen heeft uw partner:

- indien uw huwelijksvoltrekking, registratie van uw partnerschap of de aanmelding van uw partner bij het ABP op of na uw 65e jaar heeft plaatsgevonden;
- indien uw huwelijksvoltrekking, registratie van uw partnerschap of de aanmelding van uw partner bij het ABP na uw ontslag met recht op een premievrije aanspraak op pensioen (uitgesteld pensioen) heeft plaatsgevonden en uw pensioengeldige tijd geheel vóór 1 januari 1996 ligt;

- over uw pensioengeldige tijd die is gelegen na 30 juni 1999 indien u bij uw overlijden was ontslagen met recht op een premievrije aanspraak op pensioen (uitgesteld pensioen) en uw overlijden plaats vindt vóór uw 65e jaar;
- over uw pensioengeldige tijd die is gelegen na 30 juni 1999 en u bij uw pensionering gebruik heeft gemaakt van de keuzemogelijkheid partnerpensioen uit te ruilen voor ouderdompensioen.
- tenslotte heeft uw partner geen recht op een partnerpensioen indien deze u opzettelijk of met haar of zijn medeplichtigheid van het leven heeft beroofd.

3.5. Geen recht op een bijzonder partnerpensioen heeft uw gewezen partner:

- indien u en uw gewezen partner bij huwelijkse voorwaarden, bij voorwaarden van een geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijk gesloten overeenkomst met het oog op het einde van het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de aanmerking als partner anders zijn overeengekomen en het ABP daarmee heeft ingestemd;
- indien uw pensioengeldige tijd waarnaar het bijzonder partnerpensioen wordt berekend geheel is gelegen vóór 1 januari 1996 en ingevolge de Amp-wet geen uitzicht op een bijzonder partnerpensioen bestond;
- over uw pensioengeldige tijd die is gelegen na 30 juni 1999, indien u overlijdt vóór uw 65e jaar;
- over uw pensioengeldige tijd die is gelegen na 30 juni 1999 en u bij uw pensionering gebruik heeft gemaakt van de keuzemogelijkheid partnerpensioen uit te ruilen voor ouderdompensioen;
- tenslotte heeft uw gewezen partner geen recht op een bijzonder partnerpensioen indien deze u opzettelijk of met haar of zijn medeplichtigheid van het leven heeft beroofd.

3.6. De hoogte van het partnerpensioen is gelijk aan vijf zevende gedeelten van uw ouderdompensioen op het tijdstip van overlijden, voor zover dat pensioen betrekking heeft op uw pensioengeldige tijd tot 1 januari 2004, en vijf veertiende gedeelten van dat pensioen over de resterende pensioengeldige tijd. U kon in 2005 kiezen voor reparatie van dat gehalveerde partnerpensioen via het zgn. Partner Plus Pensioen (PPP). Door betaling van de volledige premie (de werkgever

betaalt niet mee) bouwt u weer vijf zevende deel op.

3.7. De hoogte van het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan vijf zevende gedeelten van uw ouderdomspensioen, zoals dat wordt berekend op de datum waarop uw huwelijk, geregistreerd partnerschap of aanmerking als partner wegens scheiding is geëindigd, met dien verstande dat bij een scheiding vóór 8 november 1997 de berekeningsgrondslag (uw bruto inkomen) van dat tijdstip geldt.

3.8. Het bijzonder partnerpensioen van uw gewezen partner wordt op het pensioen van uw partner in mindering gebracht. Is uw gewezen partner bij uw overlijden reeds overleden dan heeft uw partner recht op het volledige partnerpensioen. Overlijdt deze gewezen partner echter na uw overlijden dan brengt dat geen verandering in het pensioen van uw partner.

3.9. Indien uw partner of uw gewezen partner bij uw overlijden meer dan 10 jaar jonger is dan u en de huwelijksvoltrekking, registratie van uw partnerschap of de aanmerking als partner geen vijf jaar heeft geduurd, was het tot voor kort zo dat op het pensioen van uw jongere partner een korting werd toegepast van 3% voor elk vol jaar dat het leeftijdsverschil meer dan 10 jaar bedraagt.

Na een uitspraak van het Gerechtshof Den Bosch in een zaak aangespannen door een jongere partner die met die korting werd geconfronteerd, heeft het ABP per 1 januari 2007 het pensioenreglement aangepast. De kortingsregeling is uit het reglement geschrapt en alle in het verleden door deze regel gekorte nabestaanden-

pensioenen zijn met terugwerkende kracht teruggebracht naar het oorspronkelijke niveau.

3.10. In het geval uw partner (niet uw gewezen partner!) bij uw overlijden nog geen 65 jaar is, ontvangt deze tot het 65e jaar een toeslag op het partnerpensioen die gelijk is aan:

- 15% van het partnerpensioen dat wordt berekend over de pensioengeldige tijd tot 1 juli 1999, en
- 7,5% van het partnerpensioen dat wordt berekend over de pensioengeldige tijd vanaf 1 juli 1999.

De toeslag is bedoeld als compensatie voor het tot die leeftijd moeten betalen van een Aow/Aww-premie en is aan een maximum gebonden. De toeslag vervalt indien uw partner hertrouwt, (opnieuw) als partner wordt geregistreerd of aangemerkt, of als ongehuwd samenwonend in de zin van de Anw-wet wordt aangemerkt.

3.11. Indien uw partner (niet uw gewezen partner!) bij uw overlijden nog geen 65 jaar is en geen recht (meer) heeft op een Anw-uitkering of wegens het hebben van eigen inkomen, niet zijnde het partnerpensioen, recht heeft op een verminderde uitkering, heeft zij of hij ter compensatie daarvan recht op een compensatietoeslag Anw.

De hoogte van die toeslag is voor elk jaar pensioengeldige tijd dat bij de berekening van het partnerpensioen meetelt:

- indien uw partner geen recht (meer) heeft op een Anw-uitkering: 2,5% van 75% van de som van de Anw-uitkering en de vakantie-uitkering daarover, en
- indien uw partner recht heeft op een verminderde Anw-uitkering: 2,5% van 75% van het verschil tussen de som van de Anw-uitkering en de vakantie-uitkering daarover enerzijds en de som van de Anw-uitkering en de vakantie-uitkering daarover, na vermindering met de eigen inkomsten anderzijds.

De hoogte van de toeslag is aan een maximum gebonden en wordt periodiek bijgesteld aan de hand van de ontwikkeling van de Anw-bedragen.

Het recht op de toeslag eindigt op het 65e jaar van uw partner en vervalt voorts indien deze hertrouwt, (opnieuw) als partner wordt geregistreerd of aangemerkt

of als ongehuwd samenwonend in de zin van de Anw-wet wordt aangemerkt.

3.12. Het nabestaandenpensioen wijzigt wanneer u:

- opnieuw trouwt of een geregistreerd partnerschap aangaat;
- gaat samenwonen;
- een partner aanmeldt bij ABP; of wordt aangemeld bij ABP als partner.

HOOFDSTUK 4 : ZIEKTEKOSTEN

§ 1. Inleiding

Op 1 januari 2006 is de Zorgverzekeringswet (ZVW) in werking getreden, waarbij de brede volksverzekering een feit werd. Als u als niet-actief militair verzekerd was via de SZVK bent u op die datum uit de SZVK gestoten, en heeft u een ZVW-basispolis met eventueel aanvullende verzekeringen moeten aanschaffen bij een door u verkozen verzekeringsmaatschappij. De 65-plusser die nooit in de SZVK is terecht gekomen, moest afscheid nemen van zijn SPP en ook hij moest de markt op voor een ZVW-basispolis en eventueel aanvullende verzekeringen. Daarnaast is de ZVD-regeling op die datum komen te vervallen, waarbij er binnen Defensie een afbouwregeling over de jaren tot 2012 is overeengekomen met de werkgever.

§ 2. Zorgverzekeringswet (ZVW)

De invoering van de ZVW heeft geen gevolgen gehad voor de actief dienende militair. Deze is voor zijn ziektekosten nog steeds verzekerd bij de SZVK. Gezinsleden van actief diende militairen en UKW-ers en hun gezinsleden en gepensioneerden en hun gezinsleden zijn per 1 januari 2006 verplicht ondergebracht in de ZVW-basisverzekering. Op het moment dat u 65 jaar wordt verandert er dus niets in uw ziektekostenverzekering. De ZVW-polis kan gewoon doorlopen. U kunt wel ieder jaar kiezen voor een andere verzekeraar alhoewel overstapgedrag vooral op latere leeftijd zal worden bemoeilijkt door de medische keuringen op de aanvullende verzekeringen.

§ 3. Stichting Zorgzaam

3.1. Oprichting Zorgzaam

De Centrales van Overheidspersoneel, de vakbonden voor defensiepersoneel, hebben een privaatrechtelijke stichting zonder winstoogmerk opgericht. De naam van deze stichting is Zorgzaam. Het doel van Zorgzaam is het afsluiten van een collectieve ziektekostenverzekering tegen een zo aantrekkelijk mogelijke premie. Het uitgangspunt is een optimale prijs / kwaliteitsverhouding voor zowel de verplichte basisverzekering als voor de aanvullende verzekering(en), waarbij de dekking zoveel mogelijk aansluit bij het huidige SZVK-basispakket.

3.2. Voor wie is Zorgzaam?

Zorgzaam richt zich op iedereen die een arbeidsrelatie voor onbepaalde tijd heeft of heeft gehad met het ministerie van defensie.

Ook gezinsleden, met inbegrip van kinderen kunnen meedoen. Tot 18 jaar zijn de kinderen gratis verzekerd, zowel voor de basisverzekering Zorgzaam als voor de aanvullende verzekeringen Zorgzaam. Hierbij geldt wel dat de kinderen gratis zijn verzekerd voor dezelfde aanvullende verzekering waar minimaal één van de ouders ook voor is verzekerd. Dit geldt weer niet als beide ouders SZVK-verzekerd zijn, of indien er sprake is van een alleenstaande ouder die als militair is verzekerd bij de SZVK.

Per 1 januari 2008 is de doelgroep van Zorgzaam uitgebreid. Ex-BBT-ers, veteranen en NATRES-personeel en eenieder die ooit een relatie met Defensie heeft gehad kunnen zich verzekeren via Zorgzaam.

Het betreft:

- gezinsleden van actief dienende militairen;
- kinderen van actief dienende militairen en van burgermedewerkers die met toestemming van de minister van defensie in het buitenland zijn (mee)geplaatst en de leeftijd van 27 jaar nog niet hebben bereikt;
- postactieve militairen met een (wachtgeld-)uitkering krachtens de Uitkeringswet gewezen militairen (UKW);
- gezinsleden van postactieve militairen met een (wachtgeld-)

- uitkering krachtens de Uitkeringswet gewezen militairen;
- leeftijdgepensioneerde militairen;
  - gezinsleden van leeftijdgepensioneerde militairen;
  - SBK-wachtgelders;
  - gezinsleden van SBK-wachtgelders;
  - invaliditeitsgepensioneerde militairen en -burgers die tenminste 80% arbeidsongeschikt zijn;
  - gezinsleden van invaliditeitsgepensioneerde militairen en -burgers die tenminste 80% arbeidsongeschikt zijn;
  - ex-BBT-ers;
  - veteranen;
  - NATRES-personeel;
  - burgermedewerkers bij defensie;
  - gezinsleden van burgermedewerkers bij defensie;
  - leeftijdgepensioneerde burgermedewerkers (artt. 114, 116, 119 en 121 BARD, VUT, FPU en pensioen);
  - gezinsleden leeftijdgepensioneerde burgermedewerkers van defensie;
  - nabestaanden van militairen en burgermedewerkers defensie, mits men niet is hertrouwd of een partnerschap is aangegaan;
  - (ex)medewerkers van de defensievakbonden en hun gezinsleden;
  - Vanaf 1 januari 2007 kunnen ook kinderen ouder dan 21 jaar bij Zorgzaam verzekerd blijven. Voorwaarde is wel dat zij thuiswonend zijn en de ziektekostenpremie via salaris/uitkering van de ouder kan worden geïnd. Uitwonende, studerende, kinderen blijven net als in 2006 meeverzekerd. Ook een weeskind blijft verzekerd bij Zorgzaam zolang de premie op het nabestaandenpensioen kan worden geïnd.

3.3. Aanvullende verzekeringen

De Zorgzaam verzekeringen bestaan uit een basisverzekering (premie 2010: € 89,98 per maand bij de wettelijk verplichte € 165,- eigen risico) en vijf verschillende aanvullende (ster)verzekeringen. De aanvullende sterverzekeringen kunnen worden afgesloten boven op de basisverzekering Zorgzaam of de Zorgzaam Buitenland Polis.

U kunt naast Zorgzaam ook kiezen voor een andere zorgverzekeraar. Via de

vakcentrale CMHF heeft KVMO een collectief contract gesloten met OHRA. Daarnaast bestaat er een collectief KVMO-contract met FBTO. U kunt bij KVMO informatie opvragen over premies en voorwaarden. De OHRA-collectiviteit is bekend onder nummer CMHF 514. De FBTO-collectiviteit is bekend onder nummer F08.

3.4. Buitenlandpolis

Er is een Zorgzaam Buitenland Polis ontwikkeld voor hen, woonachtig in het buitenland, die niet op grond van de ZVW verzekerd kunnen zijn (premie 2010: € 265,-per maand, tot 18 jaar € 185,-).

§ 4. ZVW-premies

De ZVW-premie bestaat uit drie delen:

- de inkomensafhankelijke / procentuele premie
- de nominale premie
- de premie aanvullende verzekeringen

4.1. Inkomensafhankelijke premie

De inkomensafhankelijke premie voor de actieve werknemer (niet militair dus) bedraagt 7,05% van het brutoloon tot een maximum van € 33.189,- in 2010. De maximale jaarpremie in 2010 is € 2.339,-. De premie wordt van het brutoloon ingehouden en het bedrag vindt u op de loonstaat terug. De werkgever is verplicht deze 7,05% te vergoeden aan de werknemer. Over deze vergoeding betaalt u wel loonbelasting.

De lagere inkomensafhankelijke premie voor de UKW-er bedraagt 4,95% en wordt

door Defensie vergoed. De maximale jaarpremie bedraagt € 1.642,-. Ook hier is deze vergoeding belastingplichtig. Ook de UKW-er woonachtig in het buitenland die niet onder de werking van de ZVW valt (buiten EU- / EER- of verdragstaat) krijgt de vergoeding. Wachtgeld-UKW-ers worden op dezelfde wijze behandeld.

Wachtgelders, burgers en militairen, betalen een inkomensafhankelijke premie van 7,05%. De maximale jaarpremie is hier € 2.339,-. Ook hier vergoedt Defensie deze premie en is die vergoeding belastingplichtig.

Invaliditeitsgepensioneerden (met dienstverband) jonger dan 65 jaar betalen een inkomensafhankelijke premie van 7,05% die wordt vergoed door Defensie.

De inkomensafhankelijke premie voor de gepensioneerde bedraagt 7,05% over de werkelijke AOW-uitkering in te houden door de SVB. De SVB vergoedt die premie niet. Daarnaast houdt het ABP 4,95% premie in over het totaal aan pensioen tot een maximum van € 33.189,- in 2010 en vergoedt deze premie niet. De maximale premie voor een gepensioneerde in 2010 is daarmee € 1.642,-.

De inkomensafhankelijke premie voor een nabestaande met een ANW-uitkering van de SVB is 7,05%. De SVB vergoedt deze premie en heft over die vergoeding belasting. De nabestaande met een ABP nabestaandenpensioen betaalt een inkomensafhankelijke premie van 4,95%. ABP vergoedt deze premie niet.

De nabestaande jonger dan 65 jaar met een bijzonder militair nabestaandenpensioen (militair is overleden in en door de dienst), betaalt een inkomensafhankelijke premie van 4,95%. Deze premie wordt vergoed door Defensie. Is de nabestaande met een bijzonder militair nabestaandenpensioen ouder dan 65 jaar, dan vergoedt Defensie de premie niet.

4.2. Teveel betaalde inkomensafhankelijke zorgpremie

ABP houdt bij de premieberekening geen rekening met de Aow-uitkering waarover door de SVB reeds premie is betaald. Het gevolg is dat de gepensioneerde tijdelijk teveel premie betaalt. Als volgens de gegevens van de Belastingdienst bij u te veel inkomensafhankelijke bijdrage is

ingehouden, dan zorgt de Belastingdienst automatisch voor een teruggaaf. Dit geldt niet alleen bij de samenloop van Aow en ouderdomspensioen maar ook bij alle andere samenlopen van inkomens die tezamen boven de maximum heffingsgrens uitkomen.

De Belastingdienst betaalt de teruggaaf aan u of aan uw werkgevers of uitkeringsinstanties. U ontvangt bericht over de teruggaaf. U kunt niet bij uw IB-aangifte de teveel betaalde zorgpremie terugvorderen. Het formulier en de aangifteprogrammatuur bieden daartoe geen mogelijkheid. Als de Belastingdienst niet automatisch terugbetaalt kunt u op de site van de Belastingdienst een 'Verzoek teruggaaf bijdrage' doen.

4.3. Nominale premie

De nominale premie wordt door iedere ziektekostenverzekeraar in concurrentie zelf vastgesteld. Deze premie wordt door iedere ingezetene maandelijks zelf betaald, is bij één verzekeraar gelijk voor alle verzekerden, en wordt niet vergoed door de werkgever. In 2010 bedraagt die standaardpremie door de bank genomen € 1.080,- / € 1.230,- (incl. wettelijk eigen risico) per jaar voor iedere verzekerde ouder dan 18 jaar en ouder. Kinderen jonger dan 18 jaar betalen geen nominale premie.

4.4. Premies aanvullende verzekeringen

De pakketten aanvullende verzekeringen worden door de verzekeraar zelf samengesteld. De inhoud verschilt dus per verzekeraar. De inhoud komt bovenop het reeds in het basispakket verzekerde en varieert van weinig meer tot zo'n beetje alles verzekerd. De ZVW-basispolis biedt voor een ieder dezelfde omvang van dekking en iedere ziektekostenverzekeraar moet u, als u zich aanmeldt voor deze basispolis, zonder verdere (medische) vragen toelaten tot deze verzekering. De premie voor de aanvullende pakketten wordt door de betrokken verzekeraar zelf vastgesteld en varieert met de inhoud van het pakket.

U bent niet verplicht aanvullende verzekeringen te kopen. De verzekeraar is ook niet verplicht om u zo maar toe te laten tot deze aanvullende dekkingen. Hij kan medische voorwaarden stellen. Het is echter wel aan te bevelen aanvullende verzekeringen aan te kopen gezien de

omvang van het ZVW basispakket. In collectieven zoals Zorgzaam is de premie vaak lager en soms worden er dan ook geen medische eisen gesteld. Zorgzaam heeft op 1 januari 2009 de premies voor de aanvullende verzekeringen niet verhoogd.

§ 5. Zorgtoeslag

5.1. De ZVW biedt voor de lagere inkomens een zorgtoeslag. De zorgtoeslag is een tegemoetkoming in de ziektekostenpremie die lager wordt naarmate het inkomen stijgt. De zorgtoeslag komt alleen tot uitbetaling als u verzekeringsplichtig bent voor de ZVW. Kinderen jonger dan 18 jaar hebben daarom geen recht op zorgtoeslag. De hoogte van de zorgtoeslag is mede afhankelijk van de hoogte van uw (toetsings)inkomen en het inkomen van uw eventuele toeslagpartner en uw leeftijd. Als alleenstaande heeft u recht op zorgtoeslag met een toetsingsinkomen tot € 33.743,- bruto en heeft u recht op maximaal € 732,- zorgtoeslag per jaar. Vormt u samen met anderen een huishouden, dan geldt een maximum toetsingsinkomen van € 50.000,- per jaar en heeft u recht op maximaal € 1.548,- zorgtoeslag per jaar (cijfers 2010).

5.2. Zorgtoeslag over 2010 kunt u rechtstreeks aanvragen bij de Belastingdienst. Dat kunt u doen op de site van de Belastingdienst en ook via de Belastingtelefoon. Op de site van de Belastingdienst kunt u uitrekenen of u in aanmerking komt voor zorgtoeslag via de 'Proefberekening zorgtoeslag'.

Zorgtoeslag over 2010 kunt u uiterlijk tot 1 april 2011 aanvragen. U moet de aanvraag nl. doen vóór de datum waarop de aangifte inkomstenbelasting bij de Belastingdienst binnen moet zijn. U krijgt vervolgens nadat de belastingdienst uw inkomen over 2010 heeft vastgesteld, een definitieve beschikking over uw zorgtoeslag 2010. Als u reeds eerder zorgtoeslag heeft aangevraagd hoeft u geen nieuwe aanvraag te doen. De Belastingdienst doet dat voor u.

5.3. In het geval er sprake is van een toeslagpartner, bijv. uw echtgenote of degene met wie u samenwoont, is het zo dat de aanvrager van de zorgtoeslag het voorschot zorgtoeslag (en eventueel ook de kinderopvangtoeslag en huurtoeslag) in

maandelijkse termijnen ontvangt. De aanvrager ontvangt elke termijn telkens één maand vooruit. De bedragen worden aan het eind van de maand op zijn of haar rekening bijgeschreven.

§ 6. Inkomensreparatie (wachtgeld)-UKW

Voor de (wachtgeld)-UKW-ers die op 31 december 2005 als UKW-er verzekerd waren via de SZVK en in het kader daarvan te maken kregen met de inkomenseffecten verband houdend met de introductie van de ZVW, geldt dat zij gedurende de periode dat zij (wachtgeld)-UKW genieten jaarlijks een nominale uitkering krijgen van € 300,-. Uitbetaling van deze uitkering vindt plaats in december.

§ 7. (Wachtgeld)-UKW-er in het buitenland

7.1. De UKW-er in het buitenland die woont in een Europese lidstaat of in een EER-lidstaat (Europese economische ruimte, d.w.z. IJsland, Liechtenstein en Noorwegen) of in een verdragsland (een land waarmee Nederland een verdrag heeft gesloten inzake de controle op sociale uitkeringen), valt sinds 1 januari 2007 verplicht onder de werking van de ZVW. Ditzelfde geldt ook voor de wachtgeld-UKW-ers. Het geldt overigens in het algemeen voor (militaire) ambtenaren die in die landen wonen met een uitkering ingevolge een regeling voor overtolligheid, functioneel leeftijdsontslag en (vervroegde) pensionering.

De UKW-ers en de andere groepen hierboven genoemd, woonachtig in het buitenland maar niet in bovengenoemde landen, vallen niet onder de werking van de ZVW.

7.2. Bovenbedoelde (wachtgeld)-UKW-er / FLO-er enz., woonachtig in een EU / EER-lidstaat, dan wel verdragsland valt vanaf 1 januari 2007 onder het woonlandpakket volgens de ZVW. Als u tot deze groep rechthebbenden behoort kunt u voor rekening van de Nederlandse staat aanspraak maken op het pakket zorg, geregeld in de nationale zorgverzekering van het land waar u woont, het woonlandpakket. U dient zich hiervoor aan te melden bij het College voor Zorgverzekeringen (CvZ) en bij de uitvoerder in het woonland. U kunt zich dus niet aanmelden voor de basisverzekering en/of de aanvullende verzekering(en). U betaalt een bijdrage voor de ZVW, die door het CvZ wordt vastgesteld.

Voor 2010 geldt het volgende:

- Nominale bijdrage: € 1.152,- per jaar / € 96,08- per maand;
- Inkomensafhankelijke bijdrage ZVW tot max € 33.189,-:
  - 7,05% over loon, WAO-/WAZ-uitkering, en ANW- en AOW-uitkering
  - 4,95% over overige inkomsten,
- Inkomensafhankelijke bijdrage AWBZ: 12,15% over inkomen in 1^e en 2^e belastingschijf (max € 32.738,-)

De woonlandfactor beschreven in § 8.2. is ook de UKW-er van toepassing.

Defensie vergoedt voor deze groep de inkomensafhankelijke premie van 4,95%, en u betaalt inkomstenbelasting over die vergoeding. U heeft eventueel recht op de zorgtoeslag, omdat u in Nederland een nominale premie ZVW betaalt.

De inkomensreparatiemaatregel voor de groep UKW-ers bedoeld in paragraaf 6 van dit hoofdstuk is ook van toepassing op deze groep (wachtgeld)-UKW-ers woonachtig in een EU/EER-lidstaat of verdragsland.

7.3. De UKW-er in het buitenland, niet woonachtig in een EU/EER-lidstaat dan wel een verdragsland, valt niet onder de werking van de Europese sociale zekerheidsverordening. U betaalt de bij de ZVW horende inkomensafhankelijke en nominale premie dan ook niet. U zult zich plaatselijk moeten verzekeren of anders via een buitenlandpolis van een Nederlandse ziektekostenverzekeraar. De Zorgzaam Buitenlandpolis bijv. is als

collectieve verzekering ook uit te breiden met de aanvullende verzekeringen van Zorgzaam. U wordt voor beide verzekeringen, mits gelijktijdig afgesloten, zonder medische selectie geaccepteerd.

Defensie vergoedt voor deze groep eveneens de fictieve inkomensafhankelijke premie van 4,95%, en u betaalt inkomstenbelasting over die vergoeding. U heeft geen recht op zorgtoeslag.

De inkomensreparatiemaatregel voor de groep UKW-ers bedoeld in paragraaf 6 van dit hoofdstuk is ook van toepassing op deze groep (wachtgeld)-UKW-ers woonachtig buiten Nederland, maar niet in een EU/EER-lidstaat of verdragsland.

§ 8. Gepensioneerden in het buitenland

8.1. De gepensioneerde woonachtig in een EU/EER-lidstaat of een verdragsland valt verplicht onder de werking van de Zvw omdat hij valt onder de werking van de Europese sociale zekerheidsverordening. Dat geldt ook voor de gepensioneerde militair. Als gepensioneerde militair kunt u voor rekening van Nederland aanspraak maken op het pakket zorg, geregeld in de nationale zorgverzekering van het land waar u woont, het woonlandpakket (zie § 7.2). U dient zich hiervoor aan te melden bij het CvZ en bij de uitvoerder in het woonland. U kunt zich dus niet aanmelden voor de basisverzekering en/of de aanvullende verzekering(en). U betaalt een bijdrage voor de ZVW, die door het CvZ wordt vastgesteld. U hebt recht op de zorgtoeslag, omdat u in Nederland een nominale premie ZVW betaalt.

8.2. Woonlandfactor

Onder druk van de in een EU/EER-lidstaat dan wel verdragsland wonende Nederlandse gepensioneerden, die in verhouding hoge ziektekostenpremies moesten betalen, terwijl daar in hun woonland conform het woonlandpakket minder of soms weinig zorg tegenover stond, heeft de minister van VWS in 2006 de zgn. woonlandfactor ingevoerd. De woonlandfactor geeft aan in welke verhouding de gemiddelde zorgkosten in het woonland staan tot die in Nederland. De grondslag voor de factor zijn de totaalkosten van de inkomensafhankelijke premie, de nominale premie en de AWBZ-premie. De woonlandfactor

geldt niet alleen voor gepensioneerden, maar voor alle Nederlanders woonachtig in een EU/EER-lidstaat of verdragsland die onder de werking van de ZVW vallen.

De factor komt in de meeste betrokken landen lager uit dan 1. Alleen in Ierland, IJsland en Noorwegen liggen in 2010 de ziektekosten nog hoger dan in Nederland. De woonlandfactor voor Frankrijk in 2010 is bijv. 0,7747 en in Spanje 0,4073. Dat betekent dat de in Frankrijk wonende gepensioneerde ZVW-verzekerde 77,5% van de hierboven bedoelde totaalkosten betaalt, die de in Nederland wonende ZVW-verzekerde betaalt. Ieder jaar in november wordt de woonlandfactor voor het komend jaar vastgesteld en in de Staatscourant gepubliceerd. U vindt deze factoren in bijlage 2 achterin deze bundel.

Op Internet kunt u op de CvZ-site de woonlandfactor per land bezien. Ook kunt u per land op Nederlandstalige sites nogal wat informatie vinden over wonen in het buitenland, ook over pensioenen en ziektekosten. Zie bijv. de site van de Stichting belangenbehartiging Nederlandse gepensioneerden in het buitenland (SBNGB). Voor info omtrent wonen in Frankrijk, zie de site infofrankrijk.com.

8.3. Woont u als gepensioneerde niet in een EU-/ EER-land of een verdragsland, dan zijn u en uw gezinsleden niet AWBZ-verzekerd en kunt u geen ZVW-basisverzekering afsluiten in Nederland. Ook is het niet mogelijk om voor rekening van Nederland aanspraak op het woonlandpakket te maken. U betaalt geen procentuele of nominale premie voor de ZVW. U dient zelf een ziektekostenverzekering te regelen. U kunt dat doen door u aan te melden bij een Nederlandse ziektekostenverzekeraar voor een zorgverzekering buitenland (buitenland polis). U kunt ook in uw woonland een plaatselijke ziektekostenverzekering aanschaffen. U blijft niet AWBZ-verzekerd.

§ 9. Antillenregeling

9.1. De zgn. Antillenregeling heeft betrekking op Nederlanders die vrijwillig met een pensioen of een uitkering uit Nederland op de Antillen (excl. Aruba) wonen. Het gaat dus niet om Nederlanders die met toestemming van Defensie op de Antillen zijn geplaatst. Deze Nederlanders

woonachtig op de Nederlandse Antillen moeten zich tot nu toe plaatselijk verzekeren of d.m.v. een buitenlandpolis van een Nederlandse ziektekostenverzekeraar. Dat is meestal een kostbare aangelegenheid.

Daarom is er op verzoek van de Antilliaanse overheid door CvZ de zgn. Antillenregeling getroffen. De regeling zou per 1 juli 2008 in werking zijn getreden, maar dat is om politieke redenen niet gebeurd. Of en wanneer de regeling wel in werking gaat treden is onduidelijk. Het ziet er naar uit dat bij inwerkingtreding van de regeling u als Nederlander met een pensioen of uitkering uit Nederland woonachtig op de Antillen, verplicht verzekerd bent voor ziektekosten via het woonlandpakket van CvZ. En juist dat verplichte karakter is een van de politieke twistpunten.

9.2. Als de Antillenregeling doorgaat komt u daarvoor in aanmerking als u een van de volgende pensioenen of uitkeringen ontvangt:

- Aow;
- Anw;
- Wao/Wia/Wajong;
- Waz;
- ABP-pensioen;
- militair pensioen;
- militaire arbeidsongeschiktheidsuitkering;
- uitkering aan militairen en ambtenaren volgens een regeling bij overtolligheid, Flo en vervroegde pensionering (Ukw, Flo, wachtgeld).

U komt niet in aanmerking als u:

- een tijdelijke Nederlandse uitkering ontvangt, bijv. via de Ziektewet of de Ww;

- reeds verzekerd bent volgens een wettelijke regeling van de Nederlandse Antillen, bijv, omdat u op de Antillen werkt;
- verzekerd blijft voor de Zvw, bijv. als gezinslid van een naar de Antillen uitgezonden ambtenaar.

De regeling geldt ook onder dezelfde voorwaarden voor gezinsleden die op de Antillen wonen; echtgenoten, minderjarige (stief en pleeg)kinderen en studerende kinderen tot 24 jaar.

Met de Antillenregeling bent u verzekerd voor het woonlandpakket, d.i. de medische zorg volgens de op de Antillen geldende 'Regeling vergoeding behandelings- en verplegingskosten overheidsdienaren'.

9.3. De bijdrage aan de regeling is gelijk aan die van andere rechthebbenden op woonlandzorg in EU/EER- en verdragslanden. De woonlandfactor voor de Antillen is niet officieel bekend, maar zal naar verwachting ergens uitkomen tussen 0,5 en 0,6. De bijdrage wordt door de uitvoerende instantie in Nederland ingehouden op uw uitkering of pensioen. De bijdrage geldt voor alle gezinsleden ouder dan 18 jaar. U heeft eventueel recht op zorgtoeslag volgens de geldende voorwaarden.

9.4. Recht op zorg volgens de Antillenregeling ontstaat pas op de datum waarop het recht op een bestaande Nederlandse of Antilliaanse particuliere ziektekostenverzekering eindigt. Is er een eerdere ziektekostenverzekering gesloten volgens het recht van weer een ander land, dan is de Antillenregeling pas van kracht op de datum dat die verzekering wordt beëindigd volgens de polisvoorwaarden. Hiermee wordt voorkomen dat er een periode van dubbele premiebetaling optreedt.

§ 10. ZVD-regeling in afbouw

10.1. De Regeling Ziektekostenvoorziening Defensiepersoneel (ZVD-regeling) bood voor het laatst in 2005 aan particulier verzekerden een tegemoetkoming in ziektekosten. De tegemoetkoming kwam tot uitkering als een bepaalde drempel werd overschreden.

10.2. Afbouwregeling

Met de komst van de Zvw per 1 januari 2006 zijn overal bij de overheid de tegemoetkomingregelingen in ziektekosten voor ex-werknemers afgeschaft. Bij Defensie is de ZVD-regeling ook afgeschaft met gelijktijdige instelling van een afbouwregeling. Iedereen die in 2005 aanspraak maakte op een vergoeding o.b.v. de ZVD-regeling, heeft recht op een aflopende uitkering ter grootte van een percentage van het vergoedingsbedrag over 2005. Die percentages ziet u in de volgende staffel.

2006:	: 100%	(tegemeetkoming over 2005)
2007	: 55%	
2008	: 45%	
2009	: 40%	
2010	: 30%	
2011	: 20%	
2012	: 10%	

De percentages zijn netto percentages. Het bedrag wordt eerst gebruteerd en vervolgens wordt daar belasting over afgedragen. In 2007 is uiteindelijk netto 55% van de tegemoetkoming over 2005 uitbetaald.

Defensie heeft het ABP de opdracht gegeven deze ZVD-afbouwregeling uit te voeren. De planning is de bedragen ieder jaar in mei uit te betalen.

Had u in 2005 geen recht op een ZVD-tegemeetkoming, dan bestaat er ook geen recht op de ZVD-afbouwregeling.

§ 11. Tegemoetkoming ziektekosten kabinet voor gepensioneerden 65-plus

In oktober 2006 kwam onder politieke druk ook nog een tegemoetkoming van het

kabinet voor gepensioneerde ambtenaren (alleen 65-plussers) van de zogenaamde kabinetssectoren zoals BZK, defensie, politie, onderwijs en rechterlijke macht. Ook hier geldt de eis dat u in 2005 gebruik moet hebben gemaakt van een regeling voor tegemoetkoming in ziektekosten, bij Defensie dus de ZVD-regeling. Ook hier wordt de tegemoetkoming uitgedrukt in een percentage van de tegemoetkoming in 2005 volgens de volgende staffel:

2006 : 0%
2007 : 70%
2008 : 50%
2009 : 40%

Deze percentages zijn bruto-percentages. Deze tegemoetkoming staat los van de arbeidsvoorwaardelijke tegemoetkoming in de vorm van de ZVD-afbouwregeling die eerder met Defensie was afgesproken. Het geld van het kabinet komt dus bovenop de tegemoetkoming die u van Defensie krijgt. Deze afbouwregeling wordt uitgevoerd door de SVB. De bedragen worden ieder jaar volgens planning uitbetaald in september. Had u in 2005 geen recht op een ZVD-tegemoetkoming, dan bestaat er ook hier geen recht op een tegemoetkoming in ziektekosten van het kabinet.

HOOFDSTUK 5: WAT TE DOEN BIJ OVERLIJDEN

§ 1. Inleiding

In de vorige drie hoofdstukken heeft u veel kunnen lezen over de ouderdoms- en nabestaandenvoorziening van militairen, en hebben wij u geïnformeerd over mogelijke veranderingen in de ziektekosten sfeer bij het bereiken van de 65 jarige leeftijd.

Dit hoofdstuk behandelt een onderwerp, waarmee velen van u zich liever niet zullen bezighouden; het geeft een overzicht van acties die moeten worden genomen kort na het overlijden van de Ugm-gerechtigde of gepensioneerd militair. Wij beperken ons hierbij, gezien het karakter van deze bundel, tot de pensioen en ziektekosten gerelateerde acties. Veel noodzakelijke adressen en telefoonnummers treft u achter in deze bundel aan.

§ 2. De Handleiding nabestaanden

Naast de zaken die hieronder aan de orde komen zal er een groot aantal andere (financiële) zaken zijn waarmee de nabestaande van de gewezen of gepensioneerd militair wordt geconfronteerd. Onze ervaring leert helaas dat niet alle nabestaanden hierop voldoende zijn voorbereid. Het is daarom van groot belang dat beide partners goed op de hoogte zijn van de "gezinsadministratie", alsmede van de eventuele (financiële) gevolgen na overlijden.

Een zeer goed instrument hierbij is de "Handleiding nabestaanden" van het Dienstencentrum Bedrijfs Maatschappelijk Werk (DC BMW). In deze handleiding zijn alle essentiële zaken weergegeven waarmee nabestaanden te maken krijgen. De bundel kan worden opgevraagd bij het DC BMW (adres/telefoonnummer staan achter in deze bundel). Bovendien is de bundel te vinden op Internet via Commando Diensten Centra (CDC) op de site van het ministerie van defensie, dan personeelondersteuning, dan bedrijfsmaatschappelijk werk en dan nabestaanden. Als extra service wordt de tekst van deze handleiding door de KVMO als aparte 'hand out' meegeleverd bij deze 64-jarigen dag informatiebundel.

§ 3. Te nemen acties

3.1. Het aanvullend nabestaanden pensioen

Na het overlijden van de militair hebben diens nabestaanden (partner, kinderen en eventueel ex-partner) recht op een aanvullend nabestaandenpensioen. Het ABP verzorgt dit pensioen.

Het ABP heeft een geautomatiseerde koppeling met de GBA (Gemeentelijke Bevolkings Administratie) waardoor wijzigingen die in het GBA terecht komen ook via die weg bij het ABP terecht komen. U kunt als u dat wilt ook een rouwkaart opsturen naar het ABP.

Het ABP stuurt daarop een aanvraagformulier toe, welke ingevuld teruggezonden dient te worden. Naar aanleiding hiervan wordt beoordeeld of er recht bestaat op een militair partner / wezen- en/of bijzonder partnerpensioen. Is dat het geval dan wordt de hoogte ervan vastgesteld en wordt overgegaan tot uitkering.

Woont u echter in het buitenland dan werkt de GBA-koppeling niet en zult u zelf het ABP moeten inlichten. Afhankelijk van de leeftijd van de overleden militair dient er een bericht van overlijden te worden verzonden naar:

- a. ABP Bijzondere Regelingen Defensie, indien de militair op het moment van overlijden jonger was dan 65 jaar en een Ugm-uitkering ontving;
- b. ABP, indien de militair op het moment van overlijden 65 jaar of ouder was en een militair ouderdomspensioen ontving.

Het bericht van overlijden (dit kan zijn een rouwkaart) moet bevatten de overlijdensdatum, de volledige naam en adresgegevens, alsmede het registratienummer van de overledene. Tevens dient een kopie van de overlijdensakte te worden meegezonden.

3.2. De Aow / Anw-uitkering

Indien de overleden militair 65 jaar of ouder was is het zaak tegelijkertijd met het verzenden van het bericht van overlijden naar het ABP de Sociale verzekeringsbank (Svb) te informeren over het overlijden.

Meer is in dit geval niet nodig omdat de betrokken militair al bekend is bij de SvB, in verband met zijn/haar Aow-uitkering. In dat geval zal (indien aan de voorwaarden is voldaan, automatisch) aan de nabestaande een Anw-uitkering worden toegekend of zal, indien de nabestaande ook 65 jaar of ouder is, de Aow-uitkering worden aangepast. De Anw-uitkering stopt immers bij het bereiken van de 65-jarige leeftijd, waarna betrokkene recht krijgt op een Aow-pensioen (zie hoofdstuk 2).

Was de overleden militair jonger dan 65 jaar en ontving hij een Ugm-uitkering, dan dient (naast ABP Bijzondere Regelingen Defensie) de SvB niet alleen te worden geïnformeerd over het overlijden, maar dient tevens een aanvraagformulier Anw te worden aangevraagd. De overleden Ugm-gerechtigde was immers niet bekend bij de SvB. Ook als er waarschijnlijk geen recht op Anw zal zijn, verdient het aanbeveling het aanvraagformulier in te vullen en terug te sturen.

3.3. De overlijdensuitkering

Bij het overlijden van de gewezen/gepensioneerde militair heeft diens partner (let wel: niet ex-partner) recht op een éénmalige overlijdensuitkering. Deze uitkering bedraagt:

1. ABP

* Drie maanden laatstgenoten bezoldiging (incl. vakantiewaarsluiting, eindejaarsuitkering en eventuele toelagen) indien de gewezen militair is overleden voor zijn/haar 65ste. Deze uitkering is belastingvrij voor zover het de Ugm-uitkering niet overtreft. Daarboven is de uitkering fiscaal belast. Heeft op de Ugm-uitkering een korting wegens neveninkomsten plaatsgevonden, dan bedraagt de uitkering drie maanden over de gekorte Ugm-uitkering.

* Twee maanden militair ouderdomspensioen (dus excl. het Aow-pensioen) indien de militair is overleden na het 65ste levensjaar.

* Twee maanden het totaal van aanspraken op militair invaliditeitspensioen en eventuele verhogingen, indien de militair daartoe rechthebbende was. Het ABP betaalt deze uitkeringen uit. Hier kunt u nadere informatie inwinnen.

2. SVB

Eén maand het bruto bedrag aan AOW-pensioen, incl. vakantiewaarsluiting waarop betrokkene recht had. Deze uitkering is

belasting- en premievrij en wordt in één keer uitbetaald.

De SVB betaalt deze uitkering uit. Hier kunt u nadere informatie inwinnen.

3.4. Ziektekosten

Belangrijk is dat de nabestaande zich verzekert van het feit of hij/zij nog wel voor ziektekosten is verzekerd na het overlijden van de militair. Zijn zij beiden ouder dan 65 jaar en waren zij verzekerd via de basispolis, dan zal dit zeker wel het geval zijn. Aangeraden wordt contact op te nemen met de verzekeringsmaatschappij waarbij de ziektekostenverzekering is afgesloten. De telefoonnummers van OHRA- en FBTO-verzekeringen en Univé Zorg zijn opgenomen in de adressenlijst achter in deze bundel.

3.5. Het lidmaatschap van de KVMO.

Postactieve militairen betalen hun lidmaatschapsgeld rechtstreeks aan KVMO. Dat gebeurt per automatische incasso. Het lidmaatschapsgeld is per 1 januari 2011 een jaarbedrag van € 72,-. Nabestaanden van overleden militairen kunnen gewoon lid blijven van de KVMO, ook tegen het tarief van € 72,- per jaar.

Indien al werd deelgenomen aan de collectieve voorzieningen van de KVMO (OHRA / FBTO-verzekeringen, American Express Bedrijfskaart, etc.) is het zeker aan te bevelen lid te blijven. De verzekeringen kunnen dan gewoon worden voortgezet. Neemt u in voorkomend geval contact op met het secretariaat van de KVMO.

HOOFDSTUK 6: VETERANEN

§ 1. Ontstaan van veteranenbeleid

Veteranenbeleid is na de Tweede Wereldoorlog geëvolueerd van enkel materiële voorzieningen, naar een samenhangend zorgsysteem met materiële én immateriële voorzieningen voor veteranen en militaire oorlogsslachtoffers. In 1991 werd daartoe door Defensie de Stichting Dienstverlening Veteranen (SDV) opgericht. Met enkele andere partijen is het SDV in 2003 geïntegreerd in een nieuwe organisatie: de Stichting Veteraneninstituut, kortweg het Veteraneninstituut (VI).

De minister van Defensie is eindverantwoordelijk voor het veteranenbeleid. Binnen de afdeling Directie Personeel (HDP) bestaat daarvoor een bureau veteranenbeleid voor de beleidsontwikkeling op het gebied van (na)zorg, uitkeringsregelingen, enz. Het Veteranenplatform (VP) houdt zich samen met Defensie bezig met de ontwikkeling van het veteranenbeleid. Het Veteraneninstituut houdt zich samen met Defensie bezig met de uitvoering van het veteranenbeleid.

§ 2. Wie is Veteraan?

Het ministerie van Defensie verstaat onder veteraan:

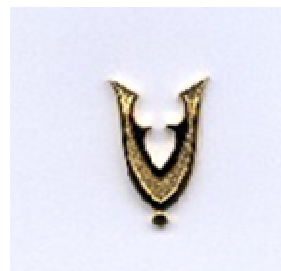
- gewezen militairen met de Nederlandse nationaliteit die het Koninkrijk hebben gediend onder oorlogsomstandigheden of overeenkomstige situaties;
- gewezen militairen die bij vredesmissies betrokken zijn geweest, zowel binnen als buiten het verband van de VN;
- gewezen militairen van het KNIL;
- vaarplichtig koopvaardijpersoneel uit de Tweede Wereldoorlog en gouvernements-marine.

Gelijkgesteld zijn:

- verpleegsters met de Nederlandse nationaliteit die vanuit Nederland als militair of door het Rode Kruis zijn uitgezonden naar voormalig Nederlands-Indië en zijn ingezet voor medische verzorging van de Nederlandse Strijdkrachten en het voormalig KNIL, en die na afloop

- van de dienstitijd naar Nederland zijn teruggekeerd of vertrokken;
- Employés Speciale Diensten van de Veiligheidsdienst Mariniersbrigade;
- tolken die vóór 8 mei 1945 behoorden tot het Korps Tolken;
- gewezen militairen die actief hebben deelgenomen aan de bevrijding van ons land, zich in Nederland hebben gevestigd en de Nederlandse nationaliteit hebben aangenomen, en
- gewezen militairen met de Nederlandse nationaliteit die vóór 2 maart 1946 waren verbonden aan de Explosieven- en Mijnopruimingsdiensten van de krijgsmacht en actief betrokken waren bij het mijnenvrij maken van o.a. vliegvelden, havens en kuststroken in de naoorlogse periode.

De militair in actieve dienst valt dus (nog) niet onder bovenstaande definitie. Defensie heeft zich steeds op het standpunt gesteld dat het welzijn van de actieve militair is gewaarborgd door de zorg uitgevoerd door het stelsel van de drie militaire instellingen: het bedrijfsmaatschappelijk werk, de diensten geestelijke verzorging en de militaire geestelijke gezondheidszorg. Daar lijkt verandering in te komen (zie § 11).

§ 3. Het Veteranen Registratie Systeem

In het veteranenregistratiesysteem (VRS) zijn op dit moment bijna alle veteranen vanaf de Tweede wereldoorlog tot nu toe opgenomen met hun persoons- en uitzendgegevens. De gegevens worden gebruikt door het Veteraneninstituut voor de uitvoering van zijn taken, zoals bijv. de verzending van informatie en de uitnodiging voor bepaalde gebeurtenissen.

§ 4. Stichting Veteraneninstituut

Het Veteraneninstituut is een uitvoeringsorgaan van Defensie ten behoeve van het veteranenbeleid. Een belangrijke taak van het Veteraneninstituut is het streven naar een optimale psychische en lichamelijke zorg voor veteranen en de ondersteuning van hun gezinsleden. De bedoeling is dat niemand tevergeefs aanklopt met een vraag of hulpverzoek. Daartoe is het Centraal Aanmeldings Punt (CAP) opgericht.

4.1. Centraal Aanmeldpunt (CAP)

Het CAP van het Veteraneninstituut is de aangewezen plek voor alle hulpvragen van veteranen. Dit CAP werkt volgens het één loket principe. Dat houdt in dat alle vragen en verzoeken via een centraal telefoonnummer en e-mailadres op één plaats binnenkomen. Hulpvragen over zorg ten gevolge van militaire inzet worden direct in behandeling genomen door maatschappelijk werkers.

Als het om ingewikkelder zaken gaat komt de maatschappelijk werker eventueel op huisbezoek om alle aspecten van de hulpvraag in beeld te brengen en roept daartoe de hulp in van de gespecialiseerde instanties en personen van het Landelijk Zorgsysteem Veteranen (zie § 7). Gaat het om vragen over uitkeringen en pensioenen dan verwijst het CAP naar het Zorgloket Militaire Oorlogs- en Dienstslandtoffers (MOD) van het ABP Bijzondere Regelingen Defensie die de vraag overneemt (zie § 8). Adresgegevens vindt u achterin deze bundel.

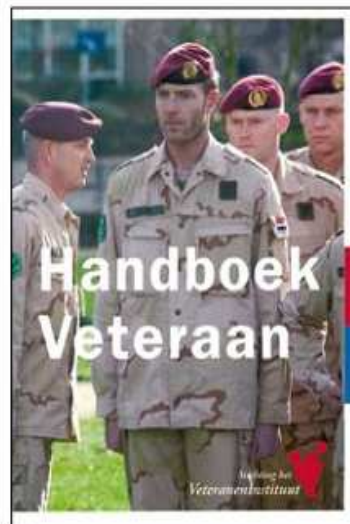
Overigens is de gang naar de gemeente in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) nog voorliggend op behandeling door het CAP. Defensie heeft getracht de WMO-dienstverlening door gemeenten op te nemen in de één loket gedachte van het CAP, maar dat is niet gelukt. Als militair zult u zich dus, indien het om WMO-voorzieningen gaat, eerst moeten melden bij uw gemeente.

4.2. Maatschappelijke erkenning

Een andere taak van het Veteraneninstituut is de aandacht en de maatschappelijke erkenning voor de offers en de prestaties die de veteranen hebben gebracht in opdracht van politiek en samenleving. Daarvoor bestaan de volgende initiatieven en faciliteiten:

1. de Veteranenpas en het Draaginsigne-Veteranen. De pas en het draaginsigne worden kosteloos ter beschikking gesteld. De pas geeft veteranen recht op een aantal faciliteiten. Aanvraag bij het Veteraneninstituut.
2. jaarlijks twee keer vrij reizen naar veteranenevenementen en reünies;
3. een gratis abonnement op het maandblad voor veteranen 'Checkpoint';
4. een gratis abonnement op het maandblad van het krijgsmachtdeel naar keuze;
5. verdere financiële kortingen op boeken, musea, enz;
6. mede-organiseren van de landelijke Veteranendag;
7. gebruik kunnen maken van de reüniefaciliteitenregeling.

Het Veteraneninstituut is gevestigd in Doorn in een setting samen met een aantal particuliere uitvoerende instanties in de (na)zorg voor veteranen, zoals de Bond voor Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstslandtoffers (BNMO) en Stichting De Basis. Voor meer informatie zie de websites van deze organisaties en het Handboek Veteraan dat u kunt vinden op de site van het Veteraneninstituut.

§ 5. Stichting Veteranen Platform

De Stichting Veteranen Platform (VP) is de onafhankelijke overkoepelende organisatie van tientallen particuliere veteranenorganisaties en is een belangenbehartigingsorganisatie. Daarnaast is het VP gesprekspartner voor Defensie en de overheid als het gaat om veteranenbeleidsontwikkeling. Voor het VP zijn

maatschappelijke erkenning, waardering en zorg de speerpunten van beleid.

§ 6. BNMO en Stichting de Basis

De Bond voor Nederlandse Militaire Oorlogs- en Dienstsachtoffers (BNMO) en de daaruit voorkomende 'De Basis' zijn beide particuliere organisaties die vanaf de Tweede Wereldoorlog zorg en belangenbehartiging bieden aan militaire oorlogs- en dienstsachtoffers, hun thuisfront en ook aan overige doelgroepen met eenzelfde problematiek. U moet denken aan dienstverlening door maatschappelijk werkers, aan sociaal-juridische dienstverlening, aan ondersteunende bijeenkomsten en activiteiten voor groepen en zelfs aan (tijdelijke) woonvoorzieningen.

§ 7. Immateriële voorzieningen voor veteranen met een dienstverbandsaandoening

Vragen die via het CAP binnen komen over zorgverlening worden doorgeleid naar het Landelijk Zorgsysteem Veteranen (LZV). Het LZV is tot stand gekomen in 2007 en behelst een civiel-militair netwerk met een landelijke dekking voor zorg aan veteranen.

Bij het LZV is de psychische en sociaal maatschappelijke hulpverlening ondergebracht. In het LZV werken instellingen voor geestelijke gezondheidszorg en maatschappelijk werk samen met het oogmerk zorg te leveren zo dicht mogelijk bij huis.

De kwaliteit van de zorg wordt gewaarborgd door de controle van de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie voor de Militaire Gezondheidszorg en een nog te ontwikkelen eigen klachtenregeling.

§ 8. Materiële voorzieningen voor veteranen

Zoals hiervoor geschreven komen de vragen over specifieke uitkeringen en pensioenen voor (gewezen) militairen terecht bij het ABP Bijzondere Regelingen

Defensie. Vragen die via het CAP hierover binnen komen worden naar het ABP zorgloket MOD doorgeleid.

Deze materiële voorzieningen zijn te onderscheiden in voorzieningen t.g.v. een zgn. dienstverbandsaandoening en voorzieningen t.g.v. een bedrijfsongeval.

Een dienstverbandsaandoening is een verwonding, ziekte of gebrek veroorzaakt door de uitoefening van de militaire dienst in geval van buitengewone of daarmee vergelijkbare omstandigheden.

Hiermee worden onder meer de volgende omstandigheden bedoeld:

- deelname aan crisisbeheersingsoperaties ter bevordering of handhaving van de internationale rechtsorde;
- verlening van bijstand, als er sprake is van een verhoogd risico;
- militaire oefeningen ter voorbereiding op een uitzending, onder oorlogsomstandigheden.

In dat geval is er toegang tot het Militair Invaliditeitspensioen (MIP), de Bijzondere Invaliditeits Verhoging (BIV) van het MIP en de voorzieningen opgenomen in de Voorzieningenregeling voor Militaire Oorlogs en Dienstsachtoffers (MOD).

Bij een bedrijfsongeval is er sprake van arbeidsongeschiktheid ten gevolge van ziekten of gebreken, die in overwegende mate hun oorzaak vinden in de aard van de aan de militair opgedragen werkzaamheden, maar zonder dat er sprake is van buitengewone omstandigheden. Een bedrijfsongeval geeft toegang tot het arbeidsongeschiktheidspensioen; dat is een verhoging van de WIA-uitkering en het arbeidsongeschiktheidspensioen van het ABP (AAOP).

8.1. Militair Invaliditeits Pensioen bij dienstverbandsaandoening

De hoogte van het MIP is afhankelijk van de ernst van de aandoening en de hoogte van het daarmee samenhangende invaliditeitspercentage. Lichamelijke aandoeningen worden beoordeeld o.b.v. het WIA-IP-protocol dat verwijst naar de zgn. War Pensions Committee (WPC) schaal.

Psychische aandoeningen en in het bijzonder PTSS- (post traumatische stress syndroom) en LOK- (lichamelijk onverklaarbare klacht) aandoeningen worden beoordeeld o.b.v. het specifieke PTSS- en het LOK-protocol. Deze protocollen die aangeven hoe om te gaan

met PTSS- en LOK- klachten zijn door Defensie zelf ontwikkeld, en zijn gebaseerd op de zgn. American Medical Association (AMA) schaal.

Het MIP wordt verhoogd met de Bijzondere Invaliditeitsverhoging (BIV) in een glijdende schaal tot maximaal 40% van het MIP-bedrag, vanaf een minimum invaliditeitspercentage van 10%.

De hoogte van het MIP wordt opnieuw vastgesteld op het moment dat de militair 65 jaar wordt. Daarbij wordt rekening gehouden met de hoogte van de AOW en het ABP ouderdomspensioen. De AOW wordt gekort op het MIP naar de mate van invaliditeit met dienstverband. Het aldus vastgestelde MIP wordt uitbetaald alleen voorzover dit hoger uitkomt dan het ouderdomspensioen. De BIV valt buiten deze samenloopregeling en wordt onverkort uitbetaald.

Voor de militair met een dienstverband-aandoening die ná 1 januari 1966 is ontslagen uit militaire dienst, geldt dat deze tot 65 jaar een pensioen of herkeuring kan aanvragen als zich klachten gaan ontwikkelen of de aandoening verergert. Als de aanvraag voor pensioen of herkeuring later komt dan 65 jaar wordt deze niet meer in behandeling genomen. De militair die uit militaire dienst is ontslagen vóór 1 januari 1966 kan zo'n pensioen of herkeuring wel aanvragen na 65 jaar.

8.2. Bijzonder Militair Nabestaanden Pensioen

8.2.1. Bijzonder MIP bij dienstverband-aandoening

Als u overlijdt aan de gevolgen van ziekten of gebreken op grond waarvan u een militair invaliditeitspensioen is toegekend, dan komt uw partner in aanmerking voor een bijzonder militair nabestaandenpensioen. Dit pensioen bedraagt 5/7 deel van de berekeningsgrondslag op grond waarvan het MIP is toegekend. Dit pensioen wordt levenslang toegekend.

Als u overlijdt aan een andere oorzaak dan waarvoor u het MIP is toegekend, komt er ook een bijzonder militair nabestaandenpensioen tot uitkering voor uw partner. De hoogte van dit pensioen is 5/7 deel van het MIP zelf. Ook dit pensioen wordt levenslang aan uw partner toegekend.

Het bijzonder militair nabestaandenpensioen komt tot uitkering voor zover dat pensioen hoger uitvalt dan de ANW-uitkering indien de partner jonger is dan 65 jaar, en hoger uitvalt dan AOW-uitkering indien de partner reeds 65 jaar is.

Een eventuele ex-partner heeft geen recht op een bijzonder militair nabestaandenpensioen.

Kinderen tot 21 jaar hebben ook recht op een bijzonder militair nabestaandenpensioen. Als de militair overlijdt aan de gevolgen van ziekten of gebreken op grond waarvan hem een MIP is toegekend, dan heeft elk kind recht op 1/7 deel van de berekeningsgrondslag op grond waarvan het MIP is vastgesteld. Als de militair overlijdt aan andere oorzaken dan heeft ieder kind recht op 1/7 deel van het werkelijke MIP.

8.2.2. Bijzonder Militair Nabestaanden Pensioen bij bedrijfsongeval

Als u overlijdt ten gevolge van een bedrijfsongeval waarvoor niet een militair invaliditeitspensioen is toegekend, maar wel een verhoogd militair arbeidsongeschiktheidspensioen, dan komt er ook een bijzonder militair nabestaandenpensioen tot uitkering voor de partner.

Als de militair overlijdt door een bedrijfsongeval dan bedraagt het pensioen 5/7 deel van 90,02% van de berekeningsgrondslag van het verhoogde militair arbeidsongeschiktheidspensioen.

Het bijzonder militair nabestaandenpensioen is in dit geval niet levenslang, maar eindigt op de eerste dag van de

maand waarin de militair 65 jaar zou zijn geworden.

Een eventuele ex-partner heeft geen recht op een bijzonder militair nabestaandenpensioen

Kinderen van de militair die overlijdt ten gevolge van een bedrijfsongeval hebben ook recht op een bijzonder militair nabestaandenpensioen. Ieder kind tot 21 jaar heeft recht op 1/7 deel van 90,02% van de berekeningsgrondslag van het verhoogde militair arbeidsongeschiktheidspensioen. Alle kinderen samen ontvangen niet meer dan 5/7 deel.

Op de site van het ABP kunt u brochures downloaden met meer informatie in detail omtrent deze materie. Kies voor actief of post-actief militair en dan voor brochures (rechts op de pagina).

8.3. Voorzieningenregeling voor militaire oorlogs- en dienstslachtoffers

Deze regeling levert de militair met een dienstverbandaandoening voorzieningen ter verbetering van zijn leefomstandigheden die de nadelige gevolgen van een handicap opheffen of verminderen. Voorwaarde is dat de militair als gevolg van de invaliditeit met dienstverband aantoonbare beperkingen ondervindt. De militair moet wel voor een bepaald percentage invalide zijn verklaard, maar dat hoeft niet te betekenen dat hij een MIP ontvangt. Ook bij een invaliditeitspercentage lager dan 10% heeft hij recht op de voorzieningen van de Voorzieningenregeling. De voorziening komt alleen maar tot uitkering indien deze om medische of sociaal-medische redenen nodig is.

Qua voorzieningen moet u denken aan leefvoorzieningen en voorzieningen i.v.m. wonen en werken, zoals compensatie van taxikosten of aanpassing van de eigen auto, of een aanpassing van de woning dan wel van de werkplek, de aanschaf van een speciale stoel of een speciaal bed, de financiële tegemoetkoming in de kosten van een sportrolstoel of andere sportattributen, de financiële tegemoetkoming in de premie van bepaalde verzekeringen, compensatie voor zgn. leeftijdvoorzieningen zoals een alarm en de kosten van huishoudelijke hulp en nog veel meer.

8.4. Reis en verblijfkosten gewezen defensiepersoneel

In 2008 is er een specifieke onkostenvergoedingsregeling van kracht geworden voor gewezen defensiepersoneel met een dienstverbandaandoening en hun naaste betrekkingen. Gerechtigden zijn de gewezen militair, dienstplichtige en burger met een dienstverbandaandoening, ook bij een invaliditeitspercentage kleiner dan 10%. Dit kan dus ook een veteraan zijn. Er bestaat recht op een onkostenvergoeding bij reizen voor een behandeling bij een zorgverlenende instelling, en bij reizen indien opgeroepen door een uitvoeringsinstelling i.v.m. een aanspraak op een arbeidsongeschiktheidspensioen of een invaliditeitspensioen, of i.v.m. de Voorzieningenregeling voor militaire oorlogs- en dienstslachtoffers.

§ 9. Reüniefaciliteiten

Om de banden tussen reünieverenigingen te bevorderen is de Regeling Reüniefaciliteiten voor veteranen, dienstslachtoffers en postactieven in het leven geroepen. Reünieverenigingen kunnen zich bij het Veteraneninstituut inschrijven, waarna het recht ontstaat om jaarlijks op kosten van Defensie een bijeenkomst te organiseren van leden (incl. partners en begeleiders bij gezondheidsproblemen) op (semi) militaire locaties.

§ 10. Veteranendag

Vanaf 2009 wordt jaarlijks op de zaterdag die het dichtst in de buurt komt van 29 juni, de geboortedatum van wijlen Zijne Koninklijke Hoogheid Prins Bernard, de Nederlandse Veteranendag gehouden. Dit gebeurt centraal in Den Haag met als hoogtepunt het defilé voor de beschermheer Zijne Koninklijke Hoogheid de Prins van Oranje. Het defilé wordt live

uitgezonden op tv. Ook wordt een grote manifestatie gehouden op het Malieveld. Zowel het defilé als de manifestatie worden bezocht door vele tienduizenden bezoekers. Daarnaast vinden er rondom de Nederlandse Veteranendag door het hele land verspreid vele regionale en plaatselijke veteranen-evenementen plaats.

§ 11. Veteranenwet

Er is inmiddels een Veteranenwet in de maak waarin o.a. de hiervoor genoemde erkenning en waardering voor de veteraan en de zorgplicht door de Nederlandse samenleving worden vastgelegd. Een belangrijk strijdpunt is de definitie van veteraan. In beginsel wordt nergens ter wereld de status van veteraan toegekend aan een actief militair. Defensie wilde in eerste instantie de actief dienende militair ook niet meenemen in de definitie. Volgens Defensie voldoen de voor deze groep bestaande voorzieningen en biedt het algemeen personeelsoverleg voldoende waarborgen. Toch heeft de discussie tot gevolg gehad dat het wetsontwerp Veteranenwet op dit punt is aangepast, in die zin dat nu ook de actieve militair onder de definitie veteraan wordt gebracht. Het wetsontwerp ligt op het moment van schrijven voor advies bij de Raad van State.

§ 12. Speciale aandacht voor militaire dienstslachtoffers

In het kielzog van de erkenning van de veteraan kwam er ook meer aandacht en erkenning voor een andere groep, nl. de militaire dienstslachtoffers met een militair invaliditeitspensioen. Een veteraan met

een dienstverbandaandoening op grond waarvan hem of haar een Militair Invaliditeits Pensioen is toegekend is natuurlijk ook een dienstslachtoffer. Omdat de zorgen en behoeftes van een dienstslachtoffer toch anders zijn dan die van een veteraan- niet dienstslachtoffer, wordt deze groep apart benaderd.

Voor de militaire dienstslachtoffers worden gericht activiteiten georganiseerd voor hun erkenning, informatie-uitwisseling en saamhorigheid. Zo is daar bijv. de centrale jaarlijkse landelijke 'Dag voor dienstslachtoffers' en hun partners die in 2006 voor het eerst is gehouden, en het vervolg daarvan in regiodagen.

Zoals gezegd is bij het ABP het 'Zorgloket militaire oorlogs- en dienstslachtoffers' (ABP MOD) opgezet voor deze groep. Dit Zorgloket werkt vanuit de één loket filosofie met case-managers die worden toegewezen aan een (potentieel) dienstslachtoffer met een vraag over financiële aspecten waar het ABP Bijzondere Regelingen Defensie over gaat. Het ABP MOD Zorgloket wordt aangesproken zo gauw vanuit het CAP een hulpvraag wordt doorgeleid naar het ABP.

Er is een 'Handboek dienstslachtoffers' verschenen dat is toegezonden aan alle bij Defensie bekende dienstslachtoffers. Dit handboek bevat informatie over de militaire invaliditeits- en nabestaandenpensioenen, de voorzieningen en verstrekkingen en overige van belang zijnde onderwerpen. Dit handboek is te downloaden op de website van Defensie via personeel / dienstslachtoffers.

BIJLAGE 1 ADRESSEN EN TELEFOONNUMMERS**ABP en APG**

Stichting Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds en
 uitvoeringsorganisatie APG Algemene Pensioen Groep NV
 Oude Lindestraat 70
 6411 EJ Heerlen
 Tel ABP 045-5799111
 Tel APG 045-5799222
 Website www.abp.nl / www.apg.nl

Business Unit Service Pensioengerechtigden

Ouderdomspensioen vóór 65 (toekenningsfase) 045-5798051
 Ouderdomspensioen ná 65 045-5798053
 Nabestaandenpensioen 045-5798030

Business Unit Bijzondere regelingen Defensie

- UGM 045-5798192
 - Invaliditeitspensioen gewezen militairen jonger dan 65 jaar 045-5798191
 - Invaliditeitspensioen gewezen militairen ouder dan 65 jaar 045-5798198
 - Nabestaandenpensioen gewezen beroepsmilitairen
 met overlijden in en door de dienst 045-5798177
 - Bijzondere voorzieningen en geneeskundige verstrekkingen
 voor (gewezen) militairen met handicap in en door de dienst 045-5798193
 - Projectteam gegevensverzameling 045-5798024
 - Zorgloket militaire en dienstslachtoffers 045-5798005

Semi Statistische Archiefdiensten (Bureau RIOP)

Postbus 7000
 6460 NC Kerkrade
 Tel 045-5469647

**Bedrijfs Maatschappelijk Werk Defensie
 Dienstencentrum BMW**

Bezoekadres:
 Van de Burchlaan 31
 2597 PC Den Haag

Postadres:

Postbus 90701
 2509 LS Den Haag
 Tel 070 3164536 / 4496
 Website www.mindef/cdc/personeelondersteuning/bedrijfsmaatschappelijk_werk/nabestaanden
 Hulpverleningslijn Defensie in crisissituatie:
 dag en nacht 0900-4155555

Stichting Veteranen Instituut

Willem van Lanschotplein 2
 3941 XP Doorn
 Tel 0343-474147
 Website www.veteraneninstituut.nl
 Email info@veteraneninstituut.nl

Centraal Aanmeldingspunt (CAP)

Willem van Lanschotplein 2
 3941 XP Doorn
 Tel 0343-474148
 Email zorg@veteraneninstituut.nl

Stichting Veteranen Platform

Ametisthorst 20
2592 HN Den Haag
Tel 070-3155138
Website www.veteranenplatform.nl
Email info@veteranenplatform.nl

College voor Zorgverzekeringen (CvZ)

Bezoekadres: Eekholt 4 in Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
Telnummer 020-7978555
Website www.cvz.nl

Tel afdeling Buitenland

Vanuit Nederland 010-4289551
Vanuit buitenland +31 10 4289551

FVNO/KVMO

Wassenaarseweg 2
2596 CH Den Haag
Telnummer 070-3839504
Email info@kvmo.nl
Website www.kvmo.nl / www.fvno.nl / www.prodef.nl

Werkgroep postactieven KVMO

Voorzitter KTZA bd P.J.G. van Sprang
Telnummer 070-3839504
Email pvs@fvno.nl
Secretaris LTZ1 bd P. Stiphout
Telnummer 070-3839504
Email pstip1@xs4all.nl
Tevens coördinator veteranzaken KVMO

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Directie Communicatie
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Gratis Informatienr 0800-9051
Website www.minszw.nl

OHRA Verzekeringen en bankgroep

(KVMO groepsnummer 514)
Postbus 40000
6803 GA Arnhem
Telnummer 026-4004848
Website www.ohra.nl
Email service@ohra.nl

FBTO

(KVMO collectief contractnummer F08)
Postbus 318
8901 BC Leeuwarden
Telnummer 058-2345678
Faxnummer 058 2345524
Website www.fbto.nl

Univé Zorg

(Uitvoerder SZVK en Zorgzaam)

Informatielijn SZVK/Zorgzaam:

Telnummer 072-5277677

Email zorgvragenzorgzaam@unive.nl

Website www.unive.nl

Afdeling polisadministratie Nederland SZVK/Zorgzaam

Postbus 25212

5600 RS Eindhoven

Afdeling polisadministratie buitenland SZVK/Zorgzaam

Postbus 25222

5600 RS Eindhoven

Afdeling declaraties Nederland en buitenland SZVK/Zorgzaam

Postbus 25030

5600 RS Eindhoven

Afdeling machtiging zorgaanvragen Nederland SZVK/Zorgzaam

Postbus 25150

5600 RS Eindhoven

Afdeling machtiging zorgaanvragen buitenland SZVK/Zorgzaam

Postbus 25030

5600 RS Eindhoven

Sociale Verzekerings Bank (SVB)

Van Heuven Goedhartlaan 1

Postbus 1100

1180 BH Amstelveen

Telnummer 020-6565656

Website www.svb.nl

Afdeling vrijwillige verzekering buitenland:

Telnummer 020-6565225

Faxnummer 020-6565000

Bureau voor Belgische Zaken

Bezoekadres:

Rat Verleghstraat 2

4800 RC Breda

Tel 076-5485840

Fax 076-5485809

Bureau voor Duitse Zaken

Bezoekadres:

Takenhofplein 4

Postbus 10505

6500 MB Nijmegen

Tel 024-3431900

Fax 024-3431909

BIJLAGE 2 ZVW WOONLANDFACTOREN

	2010	2009	2008	2007	2006		2010	2009	2008	2007	2006	
België	0,6827	0,6430	0,6149	0,6603	0,6168		Macedonië	0,0448	0,0454	0,0415	0,0477	0,0505
Bosnië- Herzegovina	0,0542	0,0471	0,0412	0,0499	0,1257		Malta	0,2046	0,2046	0,1940	0,2009	0,2009
Bulgarije	0,0454	0,0454	0,0377	0,0359	--		Marokko	0,0125	0,0125	0,0125	0,0125	0,0125
Cyprus	0,1377	0,1377	0,1386	0,2310	0,2310		Montenegro	0,0605	0,0605	0,0605	0,0610	0,0610
Denemarken	0,6590	0,6590	0,6037	0,6737	0,6737		Noorwegen	1,4227	1,3755	1,3088	1,3088	1,3088
Duitsland	0,7310	0,7102	0,6728	0,7194	0,7194		Oostenrijk	0,6596	0,6301	0,5984	0,6382	0,6382
Estland	0,1474	0,1162	0,1012	0,1142	0,1142		Polen	0,0769	0,0769	0,0676	0,0746	0,0746
Finland	0,5326	0,5476	0,5476	0,5406	0,5406		Portugal	0,3117	0,3117	0,2989	0,3020	0,2823
Frankrijk	0,7747	0,6790	0,6935	0,6935	0,6633		Roemenië	0,0437	0,0437	0,0437	0,0359	--
Griekenland	0,3085	0,3122	0,3122	0,2310	0,2310		Servië	0,0667	0,0471	0,0549	0,0550	0,0550
Groot Britannië	0,7449	0,6640	0,6640	0,6640	0,6640		Slovenië	0,2867	0,2791	0,2569	0,2721	0,1311
Hongarije	0,1448	0,1482	0,1472	0,1452	0,1153		Slowakije	0,1058	0,1058	0,1058	0,0996	0,1021
Ierland	1,0176	1,0176	1,0176	0,9345	0,9345		Spanje	0,4073	0,3845	0,3588	0,3557	0,3557
IJsland	1,0833	1,0833	1,1108	1,0783	1,1524		Tsjechië	0,2149	0,1962	0,1781	0,1760	0,1760
Italië	0,5894	0,5627	0,5785	0,5845	0,5845		Tunesië	0,0209	0,0281	0,0281	0,0281	0,0281
Kaap Verdië	0,0323	0,0156	0,0156	0,0283	0,0283		Turkije	0,0464	0,0464	0,0416	0,0416	0,0416
Kroatië	0,1660	0,1541	0,1425	0,1499	0,1499		Ver Koninkrijk	0,7449	0,6640	0,6640	0,6640	0,6640
Letland	0,0974	0,0819	0,0578	0,0560	0,0560		IJsland	1,0833	1,0833	1,1108	1,0780	1,1520
Liechtenstein	0,6938	0,6661	0,6313	0,6508	0,6508		Zweden	0,8181	0,7416	0,7416	0,7723	0,7723
Litouwen	0,1060	0,0889	0,0701	0,0656	0,0190		Zwitserland	0,5143	0,5182	0,5117	0,5296	0,5297
Luxemburg	0,8167	0,7950	0,7530	0,7964	0,7964							

BIJLAGE 3 COLOFON

KVMO is de beroepsorganisatie voor actieve en postactieve officieren bij de krijgsmacht, werkzaam bij CZSK.

KVMO stelt zich ten doel bij te dragen aan de instandhouding van een voor haar taak berekende zeemacht, het uitdragen van het maritieme denken en de bevordering van een goede relatie tussen de Nederlandse samenleving en de krijgsmacht.

Daarnaast behartigt de KVMO de belangen van haar leden in individuele en collectieve zin.

De KVMO heeft een vertegenwoordiger in het bestuur van Zorgzaam, de ziektekosten verzekeraar van aan Defensie gelieerde (ex)werknemers.

KVMO is voor de behartiging van de arbeidsvoorwaarden van haar leden aangesloten bij FVNO/MHB.

KVMO kent een werkgroep Postactieven die het Hoofdbestuur gevraagd en ongevraagd adviseert over de onderwerpen van belang voor postactieve marineofficieren. De werkgroep organiseert ieder jaar de 64-jarigendag en het maritiem evenement en draagt bij aan de LOM-dagen van CZSK. De werkgroep levert verder de vertegenwoordiger voor het Veteranenplatform.

© KVMO 2010
Wassenaarseweg 2
2596 CH Den Haag
Tel 070-3839504
Fax 070-3835911
Website www.kvmo.nl
Email info@kvmo.nl

FVNO | MHB

Federatie van Nederlandse Officieren & Middelbaar en Hoger Burgerpersoneel bij Defensie

FVNO|MHB is de beroepsorganisatie voor officieren & middelbaar en hoger burgerpersoneel werkzaam bij het Ministerie van Defensie. FVNO|MHB is toegelaten tot het georganiseerd overleg met de werkgever Defensie en beslist mee over de arbeidsvoorwaarden van actieve en postactieve (UKW) medewerkers bij Defensie. FVNO|MHB behartigt de belangen van actieve en postactieve leden in de Deelnemersraad van het ABP. De Deelnemersraad heeft het adviesrecht over bijv. de hoogte van de pensioenpremie, de pensioenindexatie en eventueel het afstempelen van pensioen voor het komende jaar.

FVNO|MHB brengt maandelijks het ProDef bulletin uit met daarin vnl. arbeidsvoorwaardelijke informatie. Op de ProDef-website vindt u alle actuele informatie over FVNO|MHB en ook een social netwerk voor professionals bij Defensie, toegankelijk voor leden.

FVNO|MHB is aangesloten bij de CMHF. De CMHF (Centrale van Middelbare en Hogere Functionarissen) is een koepel van beroeps- en belangenverenigingen bij overheid, onderwijs, zorg en bedrijfsleven. De CMHF heeft een zetel in het bestuur van het pensioenfonds ABP en in de Pensioenkamer van de overheid waar wordt beslist over de inhoud van de ABP-pensioenregeling, de hoogte van de premie en de indexatie.

De CMHF is aangesloten bij de vakcentrale MHP. De MHP is vertegenwoordigd in de Stichting van de Arbeid (STAR) en de Sociaal Economische Raad (SER).

Samensteller bundel: drs M.A.M. Weusthuis
Email weusthuis@kvmo.nl

In deze informatiebundel leest u de belangrijkste rechtspositieregels. U kunt geen rechten ontlenen aan het in deze bundel gestelde.